

Svečani trenutek otvoritve. Objekt je odprla Slava Ciglar. Otvoritev objekta pomeni zagotovo izredno velik delovni uspeh vseh delavcev znane kruševske tovarne.

Odprt prvi objekt v industrijski coni domžalske občine na Želodniku:

»FAM« se je »skorajžil« prvi

Fabrika maziva FAM Kruševac je pred dnevi slavila pomemben dogodek. Na Želodniku pri Dobu so v okviru načrtanega območja nove domžalske industrijske cone odprli novo skladišče. S tem so kot prvi »naseljenci« v coni, ki je že dobila naziv industrijska — dali primer drugim zainteresiranim — uporabnikom. V Domžalah namreč želimo, da naj bi industrijska gradnja oz. gradnja različnih gospodarskih objektov delovnih organizacij potekala prav tukaj. Predvsem zaradi tega, ker je tod izraba zemljišča za kmetijske namene nemogoča, za industrijsko pozidavo pa z nekaj več stroški prav primerna. Fabrike maziva FAM Kruševac gre torej pohvala, da se je za to odločila.

Ob otvoritvi skladišča, ki je bilo kot prvi objekt v industrijski coni (poleg trgovine, ki posluje že precej let) odprto, je spregovoril šef poslovalnice Slavko Ciglar. Vvodoma je pozdravil vse goste, potem pa predstavil novogradnjo.

V jubilejnim letu, ko v tovarni maziva proslavljajo 20-letnico uspešnega dela in razvoja pomeni nov objekt nov korak naprej. Pred devetimi leti so na tem prostoru odprli predstavništvo. Danes je novo skladišče na 7800 m² urejenega in ograjenega prostora še ena potrditev pravilne razvojne politike FAM, ki je vložil v nove poslovne objekte tudi izven občinskih in republiških meja. Delovni ljudje FAM-a so za prvo fazo gradnje v Domžalah vložili preko 20 milijonov din.

Zaprto skladišče meri 750 m², odprto 2200 m² betoniranih površin. Skladišče je rezultat dela gradbincev in projektantov Slovenije. Projekte zanje so izdelali v BIRO-ju 71 iz Domžal, izvajalec del pa je bilo SGP Graditelj Kamnik.

Prva faza je končana kakovostno in v dogovorjenem času, čeprav je teren, na katerem objekt stoji, za gradnjo zelo zahteven. Zaradi tega je bilo treba za tampon vgraditi preko 1200 m³ materiala. Vgrajeno je cca 1000 m³ betona in preko 40 ton betonskega železa. Ogleda okrog objekta je dolga 480 m.

Poseben poudarek so dali protipožarni zaščiti človekovega okolja. Zgrajena je hidrantna mreža, kupljeni sodobni gasilni aparati in vgrajena avtomatska protipožarna vrata.

Za varstvo vode pred onesnaževanjem je zgrajen poseben sistem za filtriranje in zadrževanje olja. Na ta način je onemogočeno izlitje olja v Rovščico. Z zgraditvijo tega skladišča za vsa maziva, ki so potrebna industriji in ostalemu gospodarstvu na področju Slovenije bo dobava lahko hitra, zaloge pa dovolj velike. Pomembno je, da je

tudi prvi zgrajeni objekt v industrijski coni Želodnik. Pri izgradnji so graditelji naleteli na pomoč, sodelovanje posebno nadzornih služb, ki so vzpodbujale delo in pravočasno opozarjale na možne napake, da so jih lahko sproti odpravljali.

V naslednji fazi bodo na tej lokaciji zgradili trafo postajo, uredili strugo Rovščice in stalni cestni priključek.

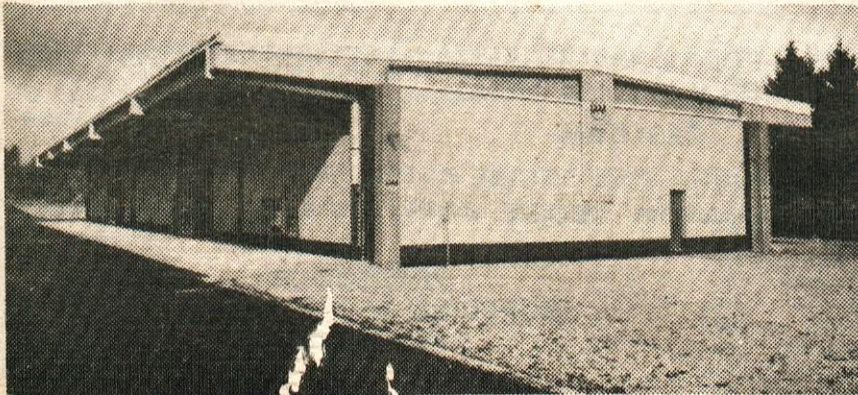
Fabrika maziva FAM, ki ima taka predstavništva tudi v vseh ostalih republikah, se trudi za razvoj poslovnega prostora.

V jubilejnim letu FAM-a je bil dan poudarek razvoju proizvodnega programa na osnovi lastnega znanja. Stekla je proizvodnja cca 100 novih izdelkov najvišje kakovosti. Sedaj je v proizvodnji cca 400 različnih maziv, olj in zaščitnih sredstev. Precejšnje količine prodajo tudi na tuja tržišča. V teh dneh so iz skladišča v Domžalah odpremili tudi prva maziva na Kubo.

V letošnjem letu bodo v FAM-u dosegli rekord po vrednosti realizacije, ki bo ob 350 zaposlenih, znašala preko 1.200 starih milijard dinarjev. Končujejo gradnjo sodobnega razvojno-laboratorijskega centra in restavracijo za delavce.

Za boljše komuniciranje med DO in predstavništvi na terenu, kakor tudi poslovnimi partnerji uvajajo najsodobnejši FAKSIMIL sistem. Vsekakor pomeni FAM-ovo skladišče na Želodniku vzpodbudo ostalim delovnim organizacijam, da se bodo tudi v drugih delovnih okoljih odločili za gradnjo na terenu, kjer se s pozidavo in gradnjami ne dela tolikšna škoda kot tedaj, ko tovarne rastejo sredi žitnih polj. V tem smislu je FAM zgradil več kot samo skladišče...

M. Brojan

Novo skladišče FAM K uševac na Želodniku je prvi objekt v bodoči industrijski coni.

45 let od tragedije na Golčaju:

Spomin na junaško Radomeljsko četo še živi...

28. oktobra 1941 je bila na Golčaju nad Blagovico, kot zadnja izmed štirih čet Kamniškega bataljona, zaradi izdaje uničena Radomeljska četa, ki je bila na pohodu v krško-brežiško kotlino. Spomin na ta dogodek smo počastili v nedeljo, 26. oktobra 1986 v Blagovici. Močno deževje je preprečilo, da bi se zbrali pri spomeniku na Golčaju. Zato pa smo pripravili nič manj slovesno spominsko svečanost v prostorih podružnične šole v Blagovici, kjer se je zbralo okrog 100 pionirjev iz Blagovice in z OŠ Radomeljske čete Preserje. Med pionirje so prišli borci in aktivisti, med njimi tudi narodni heroj Franc Avbelj-Lojko. Med gosti so bili tudi Peter Primožič predsednik SOB Domžale, Lado Goričan, sekretar SOB Domžale in Avbelj Alfonz-Savo, predsednik OO ZZB NOV Domžale ter drugi.

Učenci obeh šol so pripravili izbran kulturni program, ki je izzvenel v obtožbo vojne, nasilja in oboroževanja ter v poziv k svobodi, miru in prijateljstvu med narodi sveta. Za prijetno počutje so poskrbele tovarišice in ostale delavke podružnične šole Blagovica, predvsem pa vodja šole tov. Jelka Markovšek.

Po končani spominski svečanosti v šoli je delegacija borcev in pionirjev pod vodstvom narodnega heroja Franca Avbelja-Lojke odšla na Golčaj, kjer se je v imenu vseh poklonila spomenu padlih borcev na Golčaju ter položila vence in cvetje, pionirji pa so prižgali tudi svečke.

Na spominski svečanosti v šoli je bila orisana kratka, toda nadvse borbena pot Radomeljske čete in Kamniškega bataljona, v katerega je bila četa vključena. O tem je spregovoril Rajko Hafner.

Že do 22. julija 1941, ko slovenski narod slavi svoj dan vstaje, je na slovenskem ozemlju nastalo vsaj 25 bojnih skupin, največ na nemškem zasedbenem ozemlju, kjer je bil teror okupatorja najhujši. Na ozemlju takratnega kamniškega okrožja, ki je zajemalo današnje območje občin Domžale in Kamnik in del današnje litijske občine, je delovalo šest bojnih skupin. Že 25. julija 1941 se je pri Volčjem potoku sestala vojnorevolucionarna komite za kamniško okrožje, ki je med drugim sklenil, da naj vse bojne skupine začnejo z vstajo v noči med 27. in 28. julijem. Vsaka bojna skupina je dobila svojo nalogo, po opravljeni nalogi pa je bilo odredeno zborna mesto. Sklenjeno je bilo tudi, da se bo iz vseh skupin formiral Kamniški bataljon.

Radomeljska skupina, ki so jo sestavljali borci iz Radomelj, Preserj, Šmarce in bližnjih naselij, se je zbrala v Kriškarjevih smrekah in s porušenjem obeh mostov preko Kamniške Bistrice uspešno opravila navedeno nalogo. Po akciji so se borci zbrali na določenem zbornem mestu pri tedanji opekarni, od tam pa odšli s prečkarnjem magistralne ceste Ljubljana—Celje v taborišče nad Lazami. Z akcijami so takoj nadaljevali. V začetku avgusta so na magistralni cesti pri Želodniku napadli prehodnico nemške motorizirane kolone in ubili tri sovražne vojake. Po napadu so se z enim lažje ranjenim borcem varno vrnili v svoje taborišče.

Do srede avgusta so dozoreli pogoji za formiranje Kamniškega bataljona. Vodstvo bataljona je pozvalo vse skupine, naj se v času do 15. avgusta zberejo na Rašici. V času od 15. do 17. avgusta so se dotedanje skupine in pa skupina, ki se je nahajala nad Trzinom, res zbrale in je tako bilo 17. avgusta, ko so borci bataljona zaprsegli, v zboru za tiste čase veliko — 92 borcev. Formirane so bile štiri čete, med njimi je bila kot tretja Radomeljska, ki je imela operativno področje med cestama Domžale—Trojane in Domžale—Tuhinj. Okupator je bil besen zaradi skoraj vsakodnevnih akcij enot Kamniškega bataljona, zato je sklenil z velikimi policijskimi in vojaškimi silami bataljon uničiti. Med te akcije sodi tudi požig prve slovenske vasi Rašice, ki jo je požgal 21. septembra. Nemci so najprej razbili Rašiško četo, potem pa so sledile še ostale. Radomeljska četa je še naprej izvajala akcije; med drugim se je uspešno spopadla z Nemci 17. septembra v kolovskih gozdovih, kjer je bil lažje ranjen Franc Bukovec.

V drugi polovici oktobra je ta četa dobi-

tem poslu izrazil celo svojega otroka, ki ga je poslal na žandarmerijo. V spopadu je 10 borcev padlo, štirje so ušli, štiri pa so odpeljali v Kamnik na Gestapo. Izmed teh štirih se je Ivanu Semenu posrečilo pobegniti iz krempljev Gestapa. Ivan Semen je bil tudi zadnji udeleženec tragedije na Golčaju, ki nam jo je večkrat obudil, pa še on je pred kratkim umrl. Od borcev radomeljske skupine, ki so se 27. julija 1941 zbrali v Kriškarjevih smrekah je tako ostal samo še Boris Lenček, ki pa ni bil na Golčaju, ker je takrat imel drugo zadržitev.

Okupator je po razbitju Kamniškega bataljona s svojim propagandnim strojem na široko razboževal, da je partizanstvo na Kamniškem izkoreninjeno. Toda zmotil se je. Že marca 1942 je Kamniška četa prerasla v Kamniški bataljon, ki se je najprej vključil v Kokrški odred, v zimi 1942/43 pa se je vključil v Kamniško-Savinjski odred. Ob ustanovitvi Šlandrove brigade v začetku avgusta 1943 na Šipku je veliko borcev bataljona stopilo v to brigado. Kot posledica uspešnih akcij Kamniškega bataljona v letu 1942 je tudi požig Korena, zlatopoljskih vasi, Hrastrnika pri Moravčah ter Gradišča v Tuhinjski dolini, množičen pokol ter množičen odgon ljudi iz teh vasi v taborišča. Omeniti velja še, da se je morala Radomeljska četa v drugi polovici septembra zaradi stalnega zasledovanja sovražnika začasnoma umakniti na italijansko zasedbeno ozemlje in to v Molniške gozdove v bližini Ljubljane. V taborišču sta borci obiskala v imenu, CK KPS tov. Boris Kidrič in v imenu IO OF Slovenije tov. Edo Kocbek in jim za Kamniški bataljon, kot prvi enoti v Sloveniji, v imenu vodstva narodnoosvobodilnega boja Slovenije izročila bojno zastavo.

Rajko Hafner

Ob 45-letnici tragedije na Golčaju so v Blagovici pripravili lepo spominsko prireditev na kateri je navzočim spregovoril Rajko Hafner.

S spominske prireditve v blagovski osnovni šoli so ponesli na Golčaj spominske vence.

Glavna urednica Vera Vojska med razgovorom pri predsedniku skupščine občine Koprivnica.

Na vsakem koraku lahko srečaš takšno ali drugačno umetniško upodobitev petelina, ki je simbol tako Podravke kot tudi vse Koprivnice.

Koprivničani so najbolj ponosni na svoj medicinski center, ki daje zdravstvene storitve tudi občanom iz občine Đurdevac.

Paberki iz pobratene občine:

Ali že veste, da je poleg z občino Domžale, Koprivnica pobratena tudi z občino Novi Bečej. V drugih republikah se Koprivnica še ni pobratila...

Občinski praznik Koprivnice praznujejo na dan 7. novembra, ko je bila leta 1943 prvič osvobodjena. Koprivnica je bila svobodna vse do 9. februarja 1944.

Grb Koprivnice sega v 14. stoletje: prinaša dve podobni liliji in obrisi trdnjave, kot simbolom nekdanje utrjenosti mesta. Kaj naj bi liliji pomenili — razen okrasa — nam v Koprivnici niso vedeli povedati. Morda gre za kak cehovski znak.

Center evropske naivne umetnosti je v Hlebvah, kjer je odprta stalna razstava del Ivana Generalića, občasno pa prireajo tudi druge priložnostne razstave.

V predverju poslovne stavbe Podravke imajo razstavo slik petelinov 7 ali 8 priznanih likovnih ustvarjalcev je to domačo živalco videlo vsak po svoje. Tako si številni obiskovalci lahko svojevrstno petelinjo galerijo lahko ogledajo brezplačno. Sicer je petelin nekaj emblema Podravke, srečamo pa ga tudi sicer na vsakem koraku.

Slikanje na steklo je ljudska umetnost, s katero se ukvarjajo številni ljudski umetniki. Nekateri manj, drugi bolj uspešno. Najbolj znameniti so Ivan Generalić, Krsto Hegedušić, Ivan Večenaj, Ivan Kovačić, Mirko Virious in drugi...

Znano humoristično serijo Gruntovčani so snemali v Koprivniški občini. Kot Dudek, Regica in drugi je tudi vas Gruntovec seveda izmišljena. S serijo se je vsekakor lepo afirmirala tudi pokrajina Podravine.

NAŠ PRISPEVEK DOBRIM ODNOSOM MED OBČINAMA

Panoramski pogled na Koprivnico z vrha rekreacijskega centra v bližini mesta.

KOPRIVNICA

Predstavljamo pobrateno občino Koprivnica:

Čestitke pobrateni občini ob prazniku

7. novembra praznujejo delovni ljudje in občani Koprivnice v Podravini svoj občinski praznik, ki ga praznujejo v spomin na prvo osvoboditev Koprivnice, leta 1943, ko so 7. novembra tega leta partizani prvič osvobodili mesto. Kdaj je torej primerneje, da predstavimo delo, utrip in občino sploh, če ne ob tej priložnosti. V uredniškem odboru Občinskega poročevalca smo se zato odločili, da to storimo prav ob prazniku občine, ki je našim občanom doslej sploh še nismo predstavili. Prijazna sogovornika in gostitelja sta bila tajnik Skupščine občine Koprivnica Ivan Švegovič in predsednik Đuro Pokrajac.

V razgovoru so poleg obeh najuglednejših Koprivničanov sodelovali Vera Vojska, predsednik OK SZDL Domžale, Tone Orel, tajnik zbora združenega dela SOB Domžale in odgovorni urednik Občinskega poročevalca Matjaž Brojan.

Vtis o najzgodnejšem življenju v Podravini je moč dobiti že iz številnih arheoloških najdišč, ki govorijo o prazgodovinskem in kasnejšem antičnem obdobju. Med temi najdišči so najbolj bogata v Koprivniški Reki, Dolih, Dugi Reki, na Sodericah, Đelekovcu, Botrovcu, Bregeh, Kunovec, Bregu, pa tudi v sami Koprivnici.

V dokumentih iz 13. in 14. stoletja je lahko videti, da je Koprivnica in številna okoliška naselja razvila že tedaj številne obrti in trgovino, obdala pa se je tudi z obzidjem. Zato ni čudno, da je ogrsko-hrvatski kralj Ljudevit I. dodelil leta 1356 kraju status svobodnega in kraljevega mesta.

V 14. in 15. stoletju se je Koprivnica razvila v eno najpomembnejših hrvatskih obrtno-trgovskih središč, vendar so naglo rast ustavila nenehna turška ropanja. Proti Turkom so zato zgradili v Koprivnici vrsto obrambnih utrd. Ostanke teh zemeljskih okopov še vedno odkrivajo v samem središču Koprivnice, ki so ga zgradili leta 1714.

Po prenehanju turške nevarnosti je vnovič sledil razcvet obrti, trgovine in rokodelstva. Znani so številni cehi, industrija pa se je začela razvijati po letu 1870 z gradnjo železnice od Mađarske proti Zagrebu.

Med obema vojnama je bila Koprivnica pomembna opora delavski napredni zavesti in komunistični partiji.

Med NOB so Koprivničani dali ogromen delež v boju proti fašizmu in nacizmu.

Gospodarski podatki

Dejstvo, da je v koprivniški občini zaposlenih 19.000 ljudi pomeni hkrati, da je zaposlen vsak tretji občan, zvečine v družbenem sektorju, saj je zaposlovanja v zasebnem sektorju zelo malo.

Največja delovna organizacija v vsej koprivniški občini je prehrabena industrija, pravzaprav gigant Podravka, ki zaposluje 2500 delavcev v sami Koprivnici, 8.500 pa izven nje v različnih dislociranih obratih. Ker je Podravina pretežno poljedelsko ob-

močje, ni čudno, da se je razvila prav ta prehrabeno-predelovalna industrija. Vseh kmetijskih površin je v občini 39.000 ha, od tega je dobra polovica v zasebni lasti.

Prav kmetijstvu oz. poljedelstvu posvečajo v Koprivnici največjo pozornost. Vzpostavili so celo vrsto oblik sodelovanja med kmeti na eni in Podravko na drugi strani. Ob tem imajo tudi kmetijsko zadruge GOLA, ki obsega področje preko Drave. Kooperanti, združeni v temeljne organizacije kooperantov, se odločajo največ za pridelavo pšenice in koruze, manj pa za druge poljščine oz. industrijske rastline. Kot zatrjuje predsednik Skupščine, obstajajo vsi pogoji tudi za sadjarstvo in povrtinarstvo, ki bi dalo odlične rezultate, vendar ljudje tem kulturam ne zaupajo preveč.

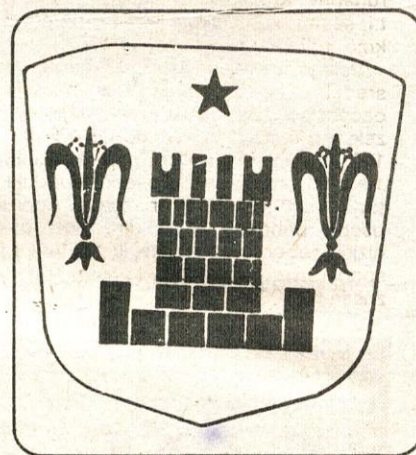
Tradicionalna je tod tudi živinoreja, ki pa v zadnjem času po številu glav — upada. Razvita je zlasti na področju Bilogore in Kalnika. Ker je živinoreja v upadanju (Podravka se z lastnega območja oskrbuje le z 10 odstotki surovin) so v Koprivnici že sklenili, da se zmanjševanje živinorejske proizvodnje zaustavi. Do leta 1990 naj bi se število živine vnovič povečevalo.

Da bi bolje uresničevali ambiciozne načrte v kmetijstvu, načrtujejo v okviru projekta Drava hidrocentralo za Koprivnico in Đurdevac. Objekt naj bi bil večnamenski, saj bi zagotovil tudi vodo za namakalne sisteme. Z njo bi v obeh občinah izboljšali za kmetijsko izrabo kar 26.000 ha zemljišč, od tega v Koprivniški občini 18.000.

To so veliki načrti, vendar zanje upajo, da jih bodo uresničili že kmalu, saj bodo predvidoma začeli že prihodnje leto. Ob kmetijstvu velja poudariti kar 2100 ha novih komasiranih oz. melioriranih zemljišč. Od 1000 prizadetih kmetov jih je le 30 vložilo pripombe, kar ni veliko.

18.000 ha gozdov...

Lesna industrija v občini ima izredno močno surovinsko osnovo za lesno prede-

lovno industrijo. Le-ta zaposluje v okviru tovarne BILOKALNIK 4500 ljudi, precej tudi izven občine. Pohištvo, ki ga v tej pomembni industriji izdelujejo, je bukovo masivno pohištvo, ki ga precej tudi izvozijo.

Omeniti velja tudi tovarno »Sloga«, ki s 1400 zaposlenih izdeluje čevlje. V povezavi s Planiko, Adidasom, Salamandrom izdeluje izvozno obutev; kar 90 odstotkov je gre v izvoz.

Modna konfekcija Podravina proizvaja izdelke konfekcije. Prav na dan občinskega praznika bodo v Koprivnici poleg obvoznice odprli novo proizvodno halo s sodobnimi proizvodnimi linijami, kjer bo dobilo delo 400 ljudi. Na eni od linij bodo proizvajali tudi Murino konfekcijo po njeni tehnologiji.

Delovna organizacija Izvor je nekakšen koprivniški Napredek. Ima tudi proizvodno temeljno organizacijo Renoteks, kjer izdelujejo različne brusne kolote.

Ob že omenjenih delovnih organizacijah imajo še manjše in sicer: remontno DO AVARD, tovarno plastičnih izdelkov in druge.

Koprivnica je navsezadnje tudi pomembno železniško križišče, saj tamkajšna železniška organizacija zaposluje kar 1000 železničarjev. S posodobitvijo železniške postaje in opreme bodo dosegli večjo propustnost kot je bila doslej.

Obrt je v Koprivnici slabše razvita kljub dobri tradiciji. Pač ni prave vzpodbude. Resda je nekaj obrti, vendar gre le za manjše uslužnostne storitve, ni pa proizvodnih obrtnikov malega gospodarstva, ki bi dopolnjevali združeno delo. Te cilje so si postavili za prihodnje, že doslej pa so se v obrtnih strukturah kar dobro organizirali v gradbeni stroki zidarji, tesarji, mizarji, inštalaterji.

Kaj pa šolstvo?

V občini imajo 8 popolnih osnovnih šol ter 4 podružnične šole s kombiniranim poukom. V samem mestu imajo — tako kot v Domžalah, 3 popolne osnovne šole in eno organizacijo predšolske vzgoje. V Centru usmerjenega izobraževanja s 1286 učenci imajo več usmeritev, ki pa jih glede na potrebe združenega dela menjajo, saj spremljajo kadrovske potrebe gospodarstva in družbenih služb. Ob tem imajo vpejlan dober sistem štipendiranja kadrov za združeno delo, pa tudi sistem izobraževanja ob delu. Zanimivo je, da so vpeljali sistem posojil za dijake in študente; posojila odredijo po natečaju ob izpolnjevanju določenih pogojev.

V IMENU SKUPŠČINE, DRUŽBENO-POLITIČNIH ORGANIZACIJ IN VSEH DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV OBČINE DOMŽALE TER V SVOJEM IMENU

ČESTITAM

OB PRAZNIKU POBRATENE OBČINE KOPRIVNICA

VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM OBČINE KOPRIVNICA IN ŽELIM VELIKO DELOVNIH USPEHOV!

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE OBČINE DOMŽALE
Peter PRIMOŽIČ

Đuro Pokrajac, predsednik SOB Koprivnica

Ivan Švegović, tajnik SOB Koprivnica

Četudi je v občini 800—1000 nezaposlenih (zvečine težko zaposljivih) primanjkuje koprivniškemu združenemu delu delavcev, rudarjev, krojačev, medicinskih delavcev, t.j. sester, zdravnikov, povsod pa primanjkuje tudi čistilk.

Velike težave imajo pri zagotavljanju sredstev za delovanje šolstva, saj so osebni dohodki delavcev v izobraževanju zelo nizki. Gibljejo se od 70.000 din do 100.000 dinarjev, kolikor prejema učitelj z 10-letno prakso. Nizki osebni dohodki so tudi v zdravstvu, kjer znaša povprečni osebni dohodek 74.000 din. Sicer pa so nizki osebni dohodki značilnost tudi v gospodarstvu, kjer povprečni osebni dohodek znaša 66.000 din.

Več v Koprivnico kot iz nje ...

Znano je, da je več tistih, ki hodijo iz drugih krajev delat v Koprivnico kot pa obratno. Izgube so se pojavile le v 3 TOZD in znašajo »vsega« 350 milijonov dinarjev, kar ocenjujejo, da ni veliko. Tudi zdravstvo, koder beležimo izgube v Domžalah, ne posluje z rdečimi številkami!

Težko brez samoprispjevka ...

V Koprivnici že vrsto let rešujejo mnoge svoje probleme s sredstvi samoprispjevka. V 18 letih, kolikor občani plačujejo »samodoprinos« so tudi s sredstvi občanov zgradili Medicinski center — novo bolnico, Center usmerjenega izobraževanja, množico šol, grade kanalizacijo, vodovode in

podobno. Prav sedaj poteka gradnja šole v Koprivnici, želje pa se kar naprej pojavljajo tudi drugod. Če ne bi bilo denarja iz samoprispjevka, mnoge stvari ne bi bile zgrajene.

Res je 3 odstotke veliko (2 odstotka za šolstvo, 1 odstotek za infrastrukturo), vendar se stvari ne da več urejati brez tega denarja.

Premog iz Koprivnice? Verjetno ...

V vsej Hrvaški sta le dva rudnika; eden je v Raši, drugi v Koprivnici. Gre za rudnik, ki se šele osniva, domačini mu pravijo eksperimentalni rudnik. Problem, kako vnovič zagotoviti proizvodnjo premoga na Hrvaškem je velik! Ko bo »eksperimentalna« proizvodnja mimo, pridobljeni potrebni podatki, osvojene nujne izkušnje, tedaj se bo šele videlo — kako naprej. Projekt premogovnika v Koprivnici bo model, kako vnovič zagotoviti proizvodnjo premoga na Hrvaškem. Če se bo izkazalo, da bi lahko poslovali ekonomično, tedaj bi bila letna zmogljivost nekako 150.000 ton premoga. Gre za premog dobre kalorične vrednosti s 3472 kalorijami. Ocenjujejo, da je v Koprivnici skoraj 3 milijone ton premogovnih rezerv.

Realno upajo, da bo do eksploatacije prišlo in tedaj bo ob zagotovitvi količin za lastne potrebe moč poskrbeti tudi za potrebne količine premoga za Domžalčane.

Res pa je, da gre finančno za izredno zahteven projekt, ki je že pobral mnogo denarja.

Sodelovanje še okrepimo ! ...

Kot je poudaril koprivniški župan, je tudi obisk našega uredništva kamenček v mozaik dobrega sodelovanja. Le-to razvijata obe skupščini, delovne organizacije, gasilci, športniki, planinci in drugi. Bratstvo in enotnost med našima občinama in ljudmi ni bilo in ne bo prazna beseda!

Upravna stavba Podravke, ki zaposluje samo v mestu 2500 ljudi.

Naš prispevek dobrim odnosom med občinama

Predsednik skupščine: Tudi obisk predstavnikov »Občinskega poročevalca« pomeni nadaljevanje sodelovanja med pobratenima občinama ...

Občina Koprivnica je odprta občina, tako za gospodarsko sodelovanje kot za vse ostale oblike povezovanja. Koprivčani želijo le krepiti bratstvo in enotnost, temveč v gospodarskem sodelovanju krepiti ekonomsko povezanost združenega dela in s tem tudi uresničevati vse druge vidike sodelovanja.

Prvič se občina Koprivnica, ki je rasla na temeljih obrtnih delavnic, ki pa jih sedaj skoraj ni, omenja jo že v pisni dokumenti iz 14. stoletja. V zadnjih desetletjih, zlasti po vojni, se izredno širi, tako na področju gospodarstva, kot tudi števila prebivalcev, ki jih je sedaj že 61.000.

Občina ima 98 krajevnih skupnosti, ki so podobno organizirane kot v naši občini. Razlika je v tem, da področje SIS v vseh

krajevnih skupnostih (ne glede na velikost, število prebivalcev) pokriva samo ena splošna delegacija in imajo v skupščini stalnega delegata, ki ga izvolijo ob volitvah. Prav sedaj pripravljajo za vse delegate množično usposabljanje, v katerem jih bodo skušali seznaniti z osnovami delegatskega sistema, pohvalijo pa se lahko tudi z dobrim informiranjem, saj imajo v večini organizacij združenega dela svoja glasila, občino pa pokriva GLAS PODRAVINE, ki izhaja tedensko. V njegovem okviru je tudi lokalna radijska postaja.

V občini je 800 do 1000 nezaposlenih, med njimi precej težje zaposljivih, primanjkuje pa različnih profilov. Združeno delo je tesno povezano z novim Srednješolskim centrom, ki usmeritve prilagaja potrebam združenega dela; razpisuje zelo veliko stipendij in različnih dijaških posojil. Pohvalijo se lahko tudi z novo sodobno bolnišnico, v okviru katere je precej specializiranosti in ki pokriva tudi del potreb sosednjih občin.

Poslikali smo tudi eno od številnih stanovanjskih sosesk, ki jih je v mestu in okolici kar 70.

Osebna izkaznica Koprivnice

SOB Koprivnica je izdala priročno beležko, v kateri so na strnjen način predloženi vsi zanimivi podatki. Napravili smo povzetek in tako izmed vseh podatkov prinašamo tele:

1. Površina občine	72.056 ha
2. Prebivalstvo (podatki so zbrani v preteklem 1985. letu)	
Število prebivalcev skupno	61.000
— moških	29.282
— žensk	31.718
Število prebivalcev v mestu	22.850
Delovno prebivalstvo	32.400
— kmetijstvo	10.978
— nekmetijstvo	19.568
— na začasnem delu v tujini	1.854
Število gospodinjstev	18.750
Število krajevnih skupnosti	70
Število naselij	98
Število prebivalcev na 1 km ²	85
Število krajevnih uradov	8
Število prebivalcev na en krajevni urad	7.625
3. Število organizacij in tovarn	
a) v gospodarskih dejavnostih	
— sestavljenih organizacijah združenega dela	
— delovnih organizacijah brez TOZD	6
— delovne organizacije s TOZD	14
— TOZD	55
— delovnih skupnosti	16
b) v negospodarskih dejavnostih	
— delovne organizacije brez TOZD	14
— delovne organizacije s TOZD	2
— TOZD	6
— delovne skupnosti v družbenih dejavnostih	2
4. Število lastnikov zasebnih delavnic	256
5. Število zaposlenih v družbenem sektorju (stanje 30. 9. 1985)	17.977
— zaposleno prebivalstvo v odstotkih	29,5
6. Zaposleni po dejavnostih	
Gospodarstvo	15.616
— industrija	8.309
— kmetijstvo	379
— gozdarstvo	286
— gradbeništvo	797
— promet	1.876
— trgovina	1.984
— gostinstvo	490
— ostalo	1.495

Negospodarstvo

— izobraževanje in kultura	
— zdravstvo in socialno skrbstvo	
— DPS in DPO	
7. Število zaposlenih pri zasebnikih (stanje 30. 9. 1985)	
8. Na začasnem delu in prebivanje v tujini	
Skupno število	
— delavcev	
— članov družine	
9. Družbeni proizvod (ocena)	
Gospodarstvo skupno v milijon din	
— družbeni sektor	
— privatni sektor	
10. Družbeni proizvod na prebivalca (ocena leta 1985 v din)	
11. Dohodek na zaposlenega v gospodarstvu	
Ocena leta 1985 v din	
12. Poprečni mesečni izplačani osebni dohodek na zaposlenega v gospodarstvu	
Ocena leta 1985 v din	
13. Kmetijstvo	
Obdelovalne površine v ha	39.226
— polja in vrtovi	26.267
— sadovnjaki	1.037
— vinogradi	1.065
— livade	10.857
Gozdne površine v ha	18.723
Živinoreja (stanje v začetku leta 1985)	
— število krav	34.307
— število prašičev	65.397
— število perutnine	192.330
14. Trgovina in gostinstvo	
— število trgovin	
— število gostinskih obratov	
15. Zdravstvo	
— število zdravnikov	
— število stomatologov	
— število postelj	
— število lekarn	
— število ambulant	
16. Šolstvo	
Jasli	
— število otrok	
Otroški vrtci	
— število otrok	
»Mini program«	
— število skupin	
— število otrok	
Osnovne šole	
— matične osnovne šole	

2.361	— področne šole	34
594	— število učencev	6.352
1.210	— število oddelkov	259
557	— število učiteljev	283
	Srednje šole	2
280	— število učencev	1.286
	— število učiteljev	65
2.544	17. Kultura	
1.854	Kulturno-umetniška društva	6
690	Center za kulturo	1
	Muzeji	2
	Galerije	2
33.066	Zbirke	2
26.360	Knjižnice in čitalnice	3
6.706	»Bibliobus«	1
542.000	Število knjig	36.655
	18. Socialna varnost	
1.047.810	Dom za otroke in mladino	1
	— število varovancev	73
36.950	19. Stanovanjska gradnja	
	— skupno število stanovanj	19.220
	— družbena stanovanja	1.916
	Skupna stanovanjska površina, izražena v 1000 m ²	1.297
	20. Cestno omrežje	
	— asfaltirano	
	— magistralne	73 km 100 %
	— regionalne	131 km 86 %
	— lokalne	304 km 40 %
14.762	21. Osnovne kumunaliije	
	Dolžina vodovodnega omrežja	38,8 km
9.007	Število gospodinjstev priključenih na vodovodno omrežje	2.344
15.217	Dolžina kanalizacijskega omrežja	61 km
	Število gospodinjstev priključenih na kanalizacijsko omrežje	3.183
183	Dolžina razvodnega električnega omrežja	1.004 km
54	Skupna poraba električne energije (ocena za leto 1985)	95.100 MWh
110	22. Podatki o PTT zmogljivostih	
18	Število pošt	13
565	Število javnih govorilnic	8
6	Število telefonskih naročnikov	4.132
52	23. Motorna vozila	
1	— osebni avtomobili	10.181
72	— tovorna vozila	648
4	— traktorji	4.739
522	24. Skupščina občine	
	Skupno število delegatov	115
5	— od tega v zboru združenega dela	50
152	— v zboru krajevnih skupnosti	40
	— v DPZ	25
8	Skupno število delegacij	241

Uspešno tudi gospodarsko sodelovanje

S pobratanjem se je začelo razvijati tudi gospodarsko sodelovanje med občinama Domžale in Koprivnica. Najuspešnejše se v gospodarsko menjavo vključujejo delovne organizacije Papirnica Količevo, Helios ter Tosama, omeniti pa velja tudi Toko ter mengeški Filc. Izredno dobro so razviti tudi poslovni odnosi med Ljubljansko banko — banko Domžale in »Podravsko banko« iz Koprivnice. Ker podatki za leto 1985 in 1986 še niso dokončno zbrani, navajamo le podatke o sodelovanju od leta 1982 do 1984.

Papirnica Količevo dobavlja SOZD-u BILO-KALNIK predvsem embalažni papir. Do konca leta 1984 je bilo dobavljenega šest tisoč petsto ton omenjenega papirja, razveseljivo pa je, da od te količine kar okrog 3.000 ton v letu 1984, kar kaže na poglobljanje sodelovanja. To potrjuje tudi podpis samoupravnega sporazuma o medsebojnem sodelovanju, ki predvideva nadaljnje dobave papirja BILO-KAMNIKU do 3.000 ton letno.

Helios se je uspel dogovoriti o poslu s Podravko ter z delovno organizacijo IZVOR. Predmet poslovanja je krompirjev škrob, olje ter lepilo. Občutno narašča posel z delovno organizacijo Izvor, ki je bil v letu 1984 nominalno kar petkrat večji od prvega leta sodelovanja.

Z delovno organizacijo Izvor sodeluje tudi **Tosama**, izmenjava artiklov pa je uspešna tudi med **Filcem Mengeš** ter delovno organizacijo Izvor TOZD Renoteks, pri čemer je večji kupec zadnja leta Filc. Tudi Podravka, ki sodeluje z **Napredkom**, je zadnja leta v Domžalah bolj prisotna s svojimi artikli.

Ob kratki navedbi že doseženega pa je potrebno predstaviti tudi načrte za nadaljnje sodelovanje.

Pri tem moramo omeniti dogovor o nadaljnjem poslovanju Heliosa in Podravke, ki sta se domenili, da bosta skupaj razvijala nove modifikate škroba. Ocenili sta namreč, da bi bil to zanimiv posel za obe delovni organizaciji, ker se težnja v svetovni porabi omenjenih modifikatov v prehrabeni industriji povečuje. Helios bo nadaljeval tudi sodelovanje z delovno organizacijo »Izvor« ter delovno organizacijo BILO-KALNIK, s katero bo razširil že pričetno obojestransko izmenjavo artiklov — od lakov, barv do kartonskih škatek.

S tesnejšim sodelovanjem s komercialnim predstavništvom Tosame v Zagrebu ter z obiskom predstavnikov delovne organizacije »Izvor« v Tosami je podana tudi

osnova za večje sodelovanje med omenjenimi delovnimi organizacijama, dogovori o nadaljnjem sodelovanju pa potekajo tudi med Napredkom in Podravko.

Naj na koncu omenimo tudi sodelovanje med Izvršnim svetom skupščine občine Domžale ter SOZD BILO-KALNIK, ki nameravata v letu 1987 podpisati dogovor o skupnem vlaganju v premogovnik »PETROVDOL«. Koprivničani bi se z njim tudi zavezali, da dobavljajo premog za domžalsko občino, količine pa bodo dogovorjene, ko bodo ocenili zmogljivosti premogovnika ter potrebe občine Koprivnica.

Spomenik osvoboditeljem v centru mesta.

Gradivo o naši pobrateni občini so pripravili Vera Vojska, Tone Orel in Matjaž Brojan.

Iz delegatskih klopi

ZMANJŠAN DAVEK IZ OSEBNEGA DOHODKA . . .

Po ugotovljenem stanju na koncu avgusta so bili prihodki proračuna (od davka na osebne dohodke delavcev, prometnega davka, davka iz obrtne dejavnosti, davka na promet nepremičnin in drugih) glede na planirane prihodke, preseženi. Zato je skupščina sprejela spremembo odloka o davkih občanov, ki določa, da se davek iz osebnega dohodka delavcev zmanjša z 0,35 odstotka na 0,15 odstotka.

SKRB ZA UREJANJE ZELENIH POVRŠIN . . .

Delegati so sprejeli tudi odlok, ki določa urejanje zelenih površin, vzdrževanje in varovanje zelenih

površin ter opredeljuje kazenske določbe in način nadzora nad izvajanjem odloka.

MELIORACIJA NA OBMOČJU POTOKA RADOMLJA . . .

Na zadnjem zasedanju skupščine so delegati potrdili tudi odlok o uvedbi melioracijskega postopka na območju potoka Radomlja. Omenjeno območje obsega kar 1.568 ha kmetijskih površin, ki bodo s hidro in agromelioracijskimi ukrepi usposobljeni za intenzivno kmetijsko proizvodnjo. V odloku so opredeljene pristojnosti in obveznosti lastnikov oziroma uporabnikov zemljišč na tem območju, določen investitor ter opredeljene njegove obveznosti.

DOLOČBE O JAVNEM VODOVODU . . .

Ker je del dejavnosti Hidrometala Mengeš prevzelo Komunalno podjetje Domžale, in je bil obstoječ odlok že zastarel, so delegati sprejeli tudi odlok o javnem vodovodu v občini Domžale. Odlok ureja pogoje in način odjema pitne, tehnološke in požarne vode iz javnega vodovoda, naprave uporabnikov in upravljalcev, pogoje priključitve na javni vodovod, prevzem v upravljanje vodovodnih naprav ter meritev in obračun porabe vode. Z odlokom je za upravljalca javnega vodovoda določeno Komunalno podjetje Domžale oziroma krajevna skupnost pripadajočega območja, kjer vodovod še ni prevzet v upravljanje tej delovni organizaciji.

KAJ BOMO LAHKO GRADILI BREZ LOKACIJSKEGA DOVOLJENJA . . .

Sprejet je bil tudi odlok o gradnji pomožnih objektov, ki opredeljuje dela, za katere investitorju ni potrebno pridobiti lokacijskega dovoljenja in zadostuje le priglasitev del. Po sprejetem odloku med take objekte spadajo drvarnice, shrambe za orodje in poljščine, vrtno ute in rastlinjaki, ki ne presegajo višine pritličja ter tlorisnega gabarita 12 m² ter garaže v velikosti do 15 m, če ležijo v sklopu individualnih stanovanjskih objektov, vendar le do največ ene garaže na eno stanovanjsko enoto. Samo s priglasitvijo del lahko gradijo tudi pritlične objekte za rejo malih živali v tlorisu največ 6 m², če pomenijo dopolnilno ali ljubiteljsko dejavnost in so locirani v sklopu stanovanjskih objektov, katerim pripadajo. Lokacijski dovoljenji tudi ni potrebno iskati za tipске silose z A-testom za shranjevanje krme, če ne presegajo skupne kvadrature 90 m² in če ležijo v sklopu kmečkega gospodinjstva ter leseni ali montažni skednji, kozolci, kašče, začasna zavetišča za živino ter podobno, kadar pripadajo oziroma so s svojo namembnostjo potrebna kmečkim gospodarstvom. Bolj je precizirano tudi določilo glede gradnje čebelnjakov, ki se lahko gradijo s priglasitvijo del le, če ne presegajo 8 m² tlorisne površine in niso namenjeni za bivanje.

V TRZINU BO ZRASLA OBRATNO — INDUSTRIJSKA CONA . . .

Delegati so potrdili tudi zazidalni načrt Obratno industrijske cone Trzin. Razprostirala se bo na 34 ha zemljišča ob magistralni cesti Ljubljana—Maribor približno kilometer od Trzina. Celotno območje cone je razdeljeno na 14 zazidalnih karejev, dostop v cono za motorni promet pa bo urejen iz magistralne ceste z novo urejenim prometnim križiščem. Namenjena je drobnim obrti, kakor tudi specializirani industrijski dejavnosti, kakršno predstavlja Avtoservis Domžale. V prvi kategoriji so predvidene obrtne dejavnosti, kot so drobne obrti v sklopu individualnega stanovanjskega objekta, v drugi kategoriji delavnice izven stanovanjskega objekta, kot samostojni obrati za opravljanje razširjene montažne hale, katerih največja naj ne bi presegala dolžine 20 m. V zadnji kategoriji so uvrščene večje gradnje industrijskih hal za proizvodnjo ali skladiščenje izdelkov.

T. O.

Sprejet družbeni plan do leta 1990

ŽIVAHNE RAZPRAVE O RAZVOJNIH USMERITVAH OBČINE

Sprejeti dokument, ki bo nadaljnjih nekaj let usmerjal razvoj občine, je prav gotovo pomembna zadeva. Zato pa je bilo tembolj zahtevno tudi usklajevanje interesov, zahtev ter potreb z realnimi možnostmi, kar je domala leto dni povzročalo vroče razprave na številnih sestankih, na katerih so obravnavali osnutek domžalskega družbenega plana za obdobje 1986—1990.

Končno so omenjeni dokument delegati potrdili na zborih skupščine, čeprav tudi tu ni šlo brez vročih razprav in amandmajev, ki naj bi še zadnji trenutek spreminili dokončno besedilo teksta, ki ga je določil izvršni svet. Prav to je »zaposlilo« delegate kar za dobre štiri ure in nekaj proceduralnih težav povzročilo tudi predsednikom zborov, ki so v Hali komunalnega centra vodili skupno zasedanje skupščine. Tako smo bili v hali priča vsemu; od usklajevalnega postopka, preglasovanja, burnih razprav prizadevnih delegatov pa do »lovljenja lahkotnejših«, ki so smatrali, da je njihovo poslanstvo izpolnjeno že z oddajo pooblastila, in so zasedanje zapustili predčasno.

Največ časa in razprav je bilo namenjeno obravnavi in odločanju o amandmajih, ki jih je bilo kar 12 in večina od njih tudi sprejetih.

Tako bo vrisan v kartografski del prireditveni oziroma športno rekreacijski prostor za dejavnost Turistično opeševalnega društva Brdo—Lukovica, po dolgih razpravah Dobljanov »za« ali »proti«, pa tudi locirana moto kros proga na Močilniku. Delno je upoštevan tudi predlog za izgradnjo stanovanjsko poslovne stavbe v središču Lukovice, gradnja trgovine v Prevojah pa bo morala počakati še toliko časa, da se zaključijo razgovori o ureditvi preskrbe tudi v Krajevni skupnosti Prevoje in problem razreši skupno. Za delegate ni bilo sporno, da potrebujemo tudi prostor za odpadke, saj je ta problem v občini vedno bolj pereč. Kje locirati smetišče pa je problem, katerega sta zadevala kar dva amandmaja. Možnost je v skupnem razreševanju problema komunalnih odpadkov z občino Kamnik, o čemer še potekajo razgovori. V kolikor pa se s sosednjo občino ne bi mogli sporazumeti, pa je za domžalsko občino še naprej predvidena lokacija kompostarne v Študi.

Na predlog domžalskih obrtnikov je bil seznam deficitarnih dejavnosti v obrti, ki bo v prihodnje deležna določenih olajšav, dopolnjen tudi s čevljarstvom, predelavo zelišč in izdelovanjem spominkov kot tudi s predelavo odpadnih surovin ter industrijskih odpadkov, ker se ta dejavnost smatra za družbeno koristno. Gostinstvo pa bo deficitarna dejavnost le, če bo doseženo 40 odstotkov celotnega prihodka s strežbo hrane oziroma prenočišč.

Na predlog delegatov iz Trzina bo v poglavje o preskrbi vključena tudi trgovina v Trzinu.

Delegati pa niso podprli gradnje novega trakta Zdravstvenega doma Domžale, kjer po mnenju predstavnikov izvršnega sveta ni možno zagotoviti finančnih sredstev za to investicijo. Glede na dejstvo, da le 60 odstotkov programa Zdravstvenega doma Domžale »odkupi« Občinska zdravstvena skupnost in da investicija ni sprejemljiva tudi zaradi nadaljnjega pokrivanja stroškov redne dejavnosti, se s predlogom ni strinjala tudi Občinska zdravstvena skupnost.

Tudi novogradnja Kmetijske zadruge Domžale v Grobljah, ki je vzbudila najštevilčnejše razprave na zasedanju, bo morala počakati še toliko časa, da razčistimo zakonitost postopka, po katerem naj bi investicijo vključili v plan. Tako so namreč sklenili delegati, ki tudi po usklajevanju niso podprli gradnje na predlagan način.

Živahna dogajanja na zasedanju so torej pokazala, da vedno le ne drži sedaj že »ponarodela« teza, da delegati hodijo na skupščine le »telovadit«. Zelo tvorno se znajo vključiti v razprave, seveda če imajo pred seboj konkreten cilj — tokrat je bil to razvoj njihove občine in njihovega kraja. Žal pa se na zasedanjih zaradi okostenelih republiških in zveznih predpisov res še mnogokrat razpravlja o »imaginarnih« zadevah, za katere delegati dobro vedo, da nanje nimajo vpliva niti oni, niti v občini in včasih niti v republiki. Takrat pa se, žal, res predajo »telovadnemu vzdušju«.

OREL

AGROEMONA DOMŽALE TOZD POLJEDELSTVO-GOVEDOREJA DOMŽALE, Levstikova 39

VABIMO K SODELOVANJU VEČ PRIPRAVNIKOV VI. OZ. VII. STOPNJE STROKOVNE IZOBRAZBE NA KMETIJSKEM PODROČJU ZA DELA ŽIVINOREJE IN POLJEDELSTVA

- nudimo zanimivo delo na področju
- prehrane in selekcije živine
- vpeljevanje računalniške obdelave podatkov v kmetijsko dejavnost
- operativne priprave proizvodnje
- analiziranje proizvodnih parametrov ipd.
- možnost timskega dela v vseh povezavah proizvodnega procesa

Smo organizacija, ki si želi z novim znanjem in novim programom dela ustvariti jasno usmeritev v sam vrh kmetijske dejavnosti.

Če vas torej privlači delo kmetijskega področja, se odločite za sodelovanje z nami.

Svojo odločitev nam sporočite na naslov: **AGROEMONA DOMŽALE TOZD POLJEDELSTVO-GOVEDOREJA DOMŽALE, Levstikova 39**

Zahvala ob smrti sekretarja OK ZKS Domžale

Ob smrti Karla Kušarja, sekretarja Predsedstva občinskega komiteja ZKS Domžale je občinski komite ZKS prejel od delovnih ljudi in občanov občine Domžale sožalne brzojavke.

Vsem, ki so izrazili sožalje, se občinski komite ZK najlepše zahvaljuje.

Občinski komite ZKS Domžale

Toplarna je domžalski energetiki nujnost

Razgovor z Romanom Kodro, strokovnim sodelavcem na Občinski energetski skupnosti v Domžalah

Z zimskimi dnevi se vsakomur od nas mnogokrat postavlja vprašanje naše energetike, oskrbe s toploto. Zasebniki se ukvarjamo z vprašanji nabave kurjave, one v blokih skoraj zagotovo vsaj nekajkrat v zimi zadene vprašanje kurjenja, režimov toplotne oskrbe, plačevanja in podobno.

Kako bo v prihodnje? To vprašanje se postavlja vse večkrat, postavljeno pa je bilo tudi že nekajkrat na izvršnem svetu SOB Domžale. Zadnjič pred dnevi, ko so v glavni točki dnevnega reda spregovorili o vse večkrat omenjeni in tudi že načrtovani toplarni. Kako je z njo? Odgovor na to vprašanje in na vse ostale, ki se rojevajo v takem razgovoru o toplotni oskrbi, smo poiskali pri tov. Romanu Kodri, Strokovnemu sodelavcu na Občinski energetski skupnosti Domžale, kateremu je to vsakodnevna delovna in strokovna domena.

Kakšne so energetske okoliščine v domžalski občini, kakšna je specifična energetska poraba?

Domžalska občina je izrazito energetska deficitarna. To pomeni, da si mora vse oblike energije oz. energentov zagotavljati preko proizvodnih in distribucijskih energetskih sistemov. Po porabljeni energiji smo v okvirih slovenskega poprečja (v letu 1985 smo porabili 191.072 MWh električne energije, 29.207.000 kg različnih naftnih derivatov in približno 22.000 t različnih vrst premogov).

Glede specifične energetske porabe je opazen trend zmanjševanja porabe tekočih goriv (mazut, Eb) in substituiranje istih z drugimi energetskimi gorivi, kar je skladno s splošno energetsko politiko v SRS oz. SFRJ.

Kaj je pokazala analiza energetike?

Analiza energetike je pokazala, da sta razvost elektrogospodarskega sistema in oskrba z električno energijo zadovoljiva. Oskrba z mazutom in lahkim kurilnim oljem zadnjih ogrevalnih sezon ni bila zadostna, oskrba z zemeljskim plinom zadovoljiva. Zaradi prehoda na ogrevanje s trdnimi gorivi, predvsem v individualnih stanovanjskih objektih je potreba oz. povpraševanje po komercialnih premogih večja od objektivnih možnosti oskrbe. Glede oskrbe s toploto je za sedanje stanje karakteristična velika razdrobljenost in raznolikost ogrevalnih sistemov. Navedeno je predvsem za samo mesto Domžale omejitveni faktor nadaljnje izgradnje.

Predložite nam nekaj podatkov naše porabe v občini Domžale!

Podatki so povzeti z energetske bilance za leto 1985.

Opozarjamo, da podatki niso povsem točni, ker način njihovega zbiranja ni identičen s potekom občinske meje (elektrogospodarstvo, distribucijski sistem PETROLA), povsem pa zadostujejo za nadaljnje usmeritve.

Hidrometeorološki zavod SRS je pripravil študijo vetra v naši občini imenovano »rožo vetrov«, kaj je pokazala ta študija?

Hidrometeorološki zavod SRS je v ogrevalni sezoni 1985/86 vršil meritve zraka za mesto Domžale (temperatura, onesnaženost, veter).

Meritve so pokazale, da imamo predvsem pozimi izredno onesnažen (v SRS smo po onesnaženosti na 9. mestu) in da smo uvrščeni v III. kategorijo onesnaženosti zraka. Podobne razmere veljajo tudi za Kamnik. Analiza vetra oz. »roža vetrov« je pokazala, da bi nadaljnja izgradnja individualnih kurilšč brez očiščenja dimnih plinov (SO_2 , NOX) pomenila resno ekološko nevarnost.

Kako smo bili doslej toplotno preskrbljeni, tako v družbenih objektih kot zasebniki?

Navedli smo že, da je za sedanje stanje karakteristična raznolikost in razdrobljenost pretežno individualnih kurilšč, tako po izvedbi ogrevalnih sistemov kot po vrsti goriv. O organiziranem ogrevanju lahko govorimo le v petih stanovanjskih soseskah.

Zaradi dograjevanja oz. razširitve objektov vezanih na določeni toplotni vir je marsikje prišlo do motenj pri oskrbi s toploto. V večini primerov je hiba obstoječih ogrevalnih sistemov tudi slaba regulacija in neustrezna izolacijska zaščita, kar močno omejuje racionalno obratovanje.

Kaj pomeni nadaljevanje dosedanjih načinov oskrbe s toploto za našo ekologijo? Predložite nam podatke o stopnjah onesnaženosti poletni in pozimi, ki so bili posredovani tudi IS SO Domžale.

Nadaljevanje dosedanjih načinov oskrbe s toploto, predvsem sistemov na premog (zaradi razdrobljenosti majhnih moči ugraditev ustreznih čistilnih naprav ni ekonomsko sprejemljiva), na kar je naravnana trenutna zakonodaja oz. predpisi, lahko povzroči ekološko katastrofo.

Za nekurilno sezono so nam bili posredovani podatki o razvrstitvi krajev v SRS po povprečnih koncentracijah SO_2 in dima — Domžale na 19. mestu oz. 16. mestu v SRS.

Predložite nam projekcije reševanja oskrbe s toploto preko toplotne postaje v Papirnici Količevu.

V okviru kombiniranega procesa proizvodnje el. in toplotne energije v obstoječi energetski centrali Papirnice Količevu je možna in smiselna navezava omrežja daljinskega ogrevanja

Domžale (med turbino in kondenzator). Navedeno pomeni za ca. 10 odstotkov povečano obremenitev kotla in električne turbine oz. ca. 2100 MWh dodatne el. energije v zimskem obdobju, kakor tudi večjo izkoriščenost že vloženega kapitala. Ker se uporabljata kot energenta zemeljski plin in mazut, možno pa je tudi kurjenje premoga — pomeni to izjemno zanesljivost obratovanja oz. stabilnost sistema.

Opišite najracionalnejši način, po katerem bi občini Domžal dobivali toploto iz že zgrajene energetske centrale v Papirnici Količevu.

Tehnoekonomska analiza možnosti centralizacije oskrbe Domža s toplotno energijo, ki jo je izdelal IBE-Elektroprojekt iz Ljubljane v decembru 1985 je pokazala sledeče:

- da izgradnja lastnega energetskega objekta na premo ekonomsko ni upravičena
- da so prostorski, lokacijski in ekološki vidiki petih obravnavanih variant realni omejitveni faktor
- da je centralizacija oskrbe s toploto razvojna nujna
- da je navezava na Papirnico Količevu tehnično, ekonomsko, obratovalno in ekološko najprimernejša rešitev (glej tudi sklozi ceno toplote).

Navezava na obstoječo energetsko centralo Papirnice Količevu pomeni transformacijo nizkotlačne pare v vročevodni sistem 130/70° C, ki se po jeklenem cevovodu No 200 distribuira ob desnem bregu Kamniške Bistrice do Domžal.

Mestno razvodno omrežje položeno v zemljo napaja posamezne toplotne podpostaje v obsegu nekaterih posameznih ulic. Upravljanje sistema bo centralno, verjetno z digitalnim procesorjem. V toplotnih podpostajah uporabnikov se vrši količinska in temperaturna regulacija in obvezno merjenje porabe toplote.

Predvideli ste več faz?

Izgradnja opisane sistema predvideva faznost izgradnje v tehnično in obratovalno smiselnih celotah, pogojeno seveda s finančno sposobnostjo investitorja oz. upravljalca.

a) I. FAZA:

Zajema izgradnjo sistema odjemne toplotne postaje v Papirnici Količevu, povezovalnega vročevoda No 200 do Domžal in izgradnjo mestnega razvodnega omrežja, predvsem ob ulici Veljka Vlahoviča od Kamniške Bistrice do SPB-1. Odjema toplotna moč znaša 8 do 9 MW.

Rok: začetek del 1987 (pripravljalna dela), zaključek 1990.

b) II. FAZA:

Razširitev odjemne toplotne postaje v Papirnici Količevu (samostojni del), razširitev mestnega razvodnega omrežja na celotno ožje področje mesta Domžal, usposobitev vršnih kotlovnice, ureditev daljinskega krmljenja in organiziranosti distribucije. Odjemna toplotna moč 18 MW.

Rok: od 1990 do 1993 oz. 1995 (ureditev vršnih kotlovnice in delno substituiranje z zemeljskim plinom pa po možnosti že od 1988 dalje)

— odvisno seveda od finančnih možnosti.

c) III. FAZA:

Poglobljena tehnoekonomska analiza smiselnosti prehoda na kurjenje s premogom v energetski centrali Papirnice Količevu (s posebnim poudarkom na zaščiti zraka), oz. komplimentarnosti sistema daljinskega ogrevanja ter povečanja njegove toplotne moči na 30 MW v smislu nadaljnje substituiranja z zemeljskim plinom (razširitev plinovodnega omrežja).

Rok: po letu 1995

Vrednost del bo pogojena s konkretno programsko usmeritvijo in resnično razjeto toplotnega konsuma oz. izgradnjivi in II. faze.

Po kakšnem principu zagotavljati toploto zasebnikom?

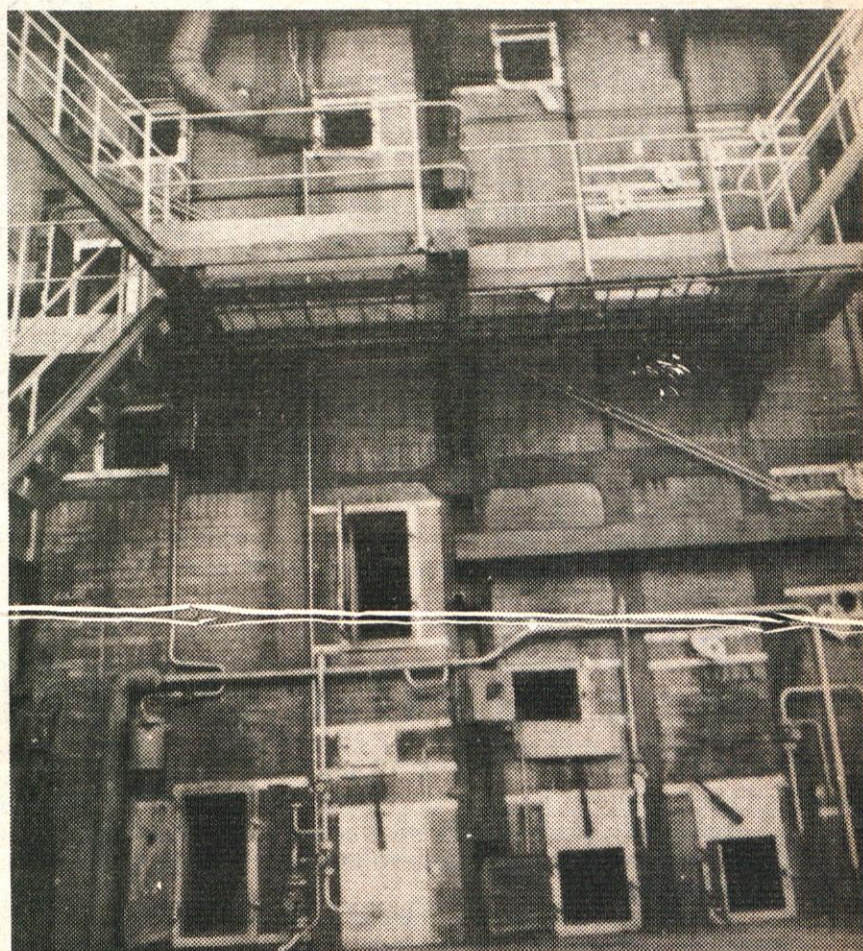
Predvsem preko KS oz. »uličnih skupnosti« preko skupne toplotne podpostaje (za 10 do 15 objektov), predvsem v smislu zmanjšanja stroškov priključitve (skupinska regulacija oz. krmljenje, meritve pa v vsakem objektu posebej).

Koliko bi po današnjih izračunih veljal priključek ene stanovanjske enote na toplotovodno omrežje?

Cena priključitve je direktno odvisna od odjemne moči, vrste toplotne podpostaje in dolžine sekundarnega (hišnega) priključka na vročevodno omrežje. Cena je za vsak konkreten primer drugačna.

Kaj pomeni gradnja vročevodnega sistema za Domžale, kakšne težave prinaša, koliko novih energ. objektov bi morali zgraditi?

Izgradnja vročevodnega omrežja pomeni zamenjavo sedanjih individualnih kotlovnice z enim energetskim virom, možnost racionalnega obratovanja, možnost kontrole porabe toplote, bistveno manjšo ogroženost zraka oz. ekologije v celoti in v končni fazi tudi nižjo ceno toplote.

Iz Papirniške toplarne bomo Domžalčani v perspektivi prejemali zadostno količino toplote.

— električna energija	191.072 MWh ₃
— naftni derivati	29.207 · 10 kg
— plinasta goriva	47.603 · 10 ⁶ sm ³
— trda goriva	39.821 · 10 ³ kg
— alternativni viri	2.745 MWh

a) Koncentracija SO_2 v kurilni sezoni 1985/86, max. 24-urne koncentracije, 95 percentil in popr. koncentracije SO_2 :

	Ck (Mg/m ³)	C max (Mg/m ³)	C 95	Cnk (mg/m ³)
KAMNIK:	0,13	0,39	0,25	0,01
DOMŽALE:	0,09	0,28	0,20	0,01

b) Koncentracija dima v kurilni sezoni 1985/86, max. 24-urne koncentracije, 95 percentil in popr. koncentracije dima:

	Ck (Mg/m ³)	C max (Mg/m ³)	C 95	Cnk (mg/m ³)
KAMNIK:	0,04	0,14	0,09	0,01
DOMŽALE:	0,04	0,11	0,09	0,01

Osnovna težava oz. ovira bo zagotovitev potrebnih finančnih sredstev. Takšni sistemi so zelo dragi, vendar njihovi dolgoročni efekti odtehtajo sredstva potrebna za izgradnjo (vsaj tako kažejo izkušnje v Zahodni Evropi, kakor tudi v SZ).

Velika tehnična težava bo tudi usklajitev poteka vročevodnega omrežja z ostalimi komunalijami, cestno infrastrukturi prehod preko Kamniške Bistrice, kakor tudi gradbeno ureditev topl. podpostaj pri porabnikih. Novih energetskih objektov ne bo potrebno graditi, razen seveda cevovodnega omrežja in priključitve porabnikov.

Koliko bo celotni idejni projekt toplotnega sistema veljal po današnji ceni, kdo (in koliko) bi zanj dal denar, koliko je denarja za ta veliki načrt na voljo že danes?

Iz investicijskega programa, ki ga je izdelal IBE-Elektroprojekt iz Ljubljane in na podlagi cen iz letošnjega septembra sledi:

— vrednost I. faze	1.669.473.965 din
— vrednost II. faze	470.115.904 din

SKUPNO 2.139.589.729 din

Finančna konstrukcija:

30 odstotkov — delež lastnih sredstev (sam. energ. skupn.)

40 odstotkov — delež bančnih kreditov

30 odstotkov — delež sredstev izvajalcev

V letu 1986 je bila predvsem za opisano investicijo vpeljana nova prispevna stopnja 0,2 odstotka iz ostanke čistega dohodka na osnovi bruto osebnega dohodka (na ta način je bilo zbranih ca. 25.000.000 din).

Za leto 1987 smo predlagali dvig prispevne stopnje na 0,4 odstotka, v letih 1988 do 1990 pa na 1 odstotek (skladno s samoupravnim sporazumom o temeljih plana Samoupravne interesne energetske skupnosti za območje Domžale-Kamnik). Na ta način naj bi zagotovili lastni delež finančnih sredstev investicije (za I. fazo).

Ali obstajajo še druge alternativne rešitve, da bi se problema oskrbe s toploto lotili drugače?

Alternative seveda so. Ena od teh je individualno reševanje oskrbe s toploto, ki nas je v največji meri pripeljala v sedanje (zatečeno) stanje. To pomeni, da vsaj za urbano mesto, kot so to Domžale ni ustrezna rešitev.

Druga možna alternativa je čista plinifikacija mesta, ki je bistveno cenejša od daljinskega ogrevanja. Seveda pa je pri tej varianti treba računati na omejene zmogljivosti obst. plinovoda P 722 (ki sega do DO Hrnici Domžale), pogoje priključitve in odjema, ki jih narekuje PETROL ter tehnično proceduro za vakega posameznika posebej. Najbrž je najbolj smiselno pametno kombiniranje sistema daljinskega ogrevanja s plinom v vršnih kotlovnah in novem hotelu ter tudi DO TOKO in UNIVERSALE (delno že v I. fazi izgradnje).

Kako ste dinamično predvideli potek uresničevanja tega velikega projekta in kaj je bilo na tem področju doslej že storjeno?

O sistemski oskrbi s toploto je mogoče govoriti samo v gosto urbaniziranih naseljih. V občini Domžale je to le samo mesto Domžale. Karakteristično za sedanje stanje oskrbe s toploto, so zelo razdrobljene in raznolike (po izvedbi

in vrsti goriv) individualne kotlovnice za posamezne objekte oz. manjše nize objektov. O organiziranem ogrevanju lahko govorimo le pri 5 obstoječih stanovanjskih soseskah. Ker je oskrba objektov s toploto dejansko omejitveni faktor nadaljnje izgradnje in razvoja mesta Domžal, je bilo reševanje tega problema OPREDELJENO KOT ENA OD PREDNOSTNIH NALOŽB družbenoekonomskega razvoja, navedeno predstavlja tudi težišče dela in aktivnosti Samoupravne energetske skupnosti Domžale-Kamnik, ki skuša v tesnem sodelovanju s SO Domžale in ostalimi SIS materialne proizvodnje ter drugimi dejavniki uresničiti zastavljeni cilj — to je oskrbo mesta Domžal z daljinsko toploto iz Papirnice Količevu (I. faza 8 MN, II. faza 18 MN) še v tem srednjeročnem, obdobju — z delnim substituiranjem z zemeljskim plinom v vršnih kotlovnah (novi hotel, SPB-1, kotlovnica Veljka Vlahoviča). Skladno z zadano nalogo poteka vzporedno več aktivnosti, ki jih na kratko lahko strnemo v:

— dopolnitev študije v smislu tehnoekonomske analize možnosti centralizacije oskrbe s toplotno energijo (IBE-Elektroprojekt Ljubljana, december 1985).

— idejni projekt toplarništa Domžale (IBE Elektroprojekt Ljubljana, št. 2775-302, april 1986)

— idejni projekt plinifikacije ožjega centra Domžal (Novum Ljubljana, december 1985)

— izdelava lokacijskega načrta za toplarniški sistem Domžal (Biro 71 Domžale, pogodba št. 1714, avgust 1986)

Rok dokončanja: 30. 9. 1986

— izdelava investicijskega programa toplotniškega sistema Domžale (IBE-Elektroprojekt, pogodba št. K-381/86-2775/2, junij 1986)

Rok dokončanja: 30. 10. 1986

— V teku je tudi pridobivanje »posebnega energetskega soglasja« pri Republiškem komiteju za energiko.

— opravljene so bile 6-mesečne zimske hidrometeorološke meritve za področje mesta Domžal, kot osnova za izdelavo katastra onesnaženosti. Na podlagi istih meritev je bila izdelana tudi »roža vetrov« (poročilo »analiza vetra v Domžalah« Hidrometeorološki zavod SRS, št. 54-73/86 avgust 1986)

— v teku je tudi dogovarjanje o ceni toplote iz Papirnice Količevu na podlagi veljavnih in priznanih metodologij oz. principov obračunavanja cene toplote.

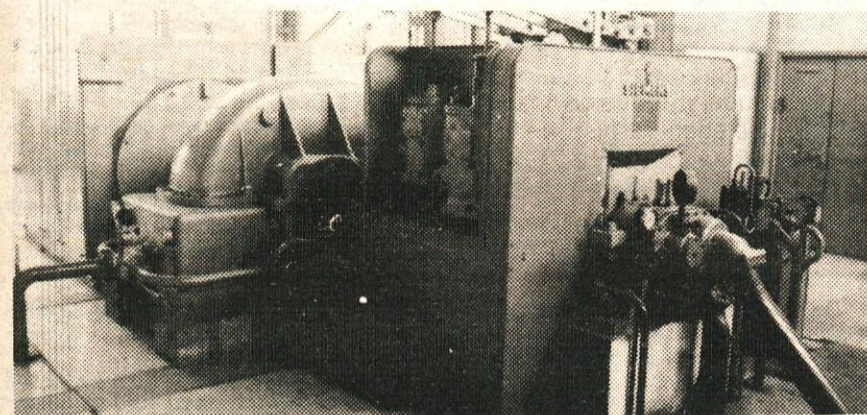
Poudariti velja, da je organiziranje in izpeljava navedenih in drugih aktivnosti omogočena skozi sistemsko opredeljeni vir finansiranja (nova prispevna stopnja za energetiko od začeta leta 1986), v višini 0,2 odstotka.

V kateri fazi smo sedaj?

— Izdelan je investicijski program in predlog zapiranja fin. konstrukcije (za I. fazo).

— Izoblikovano je gradivo (povzetek iz idejnega projekta — IP) za občinsko skupščinsko obravnavo v novembru letošnjega leta.

— Če bodo posamezni zbori skupščine občine Domžale sprejeli ponujeni program oskrbe mesta Domžal s toploto in uveljavljeno povečanje prispevne stopnje za energetiko na 0,4 odstotka bodo v letu 1987 stopnja pripravljala dela investicije, seveda ob ustreznem organiziranju investitorja (DO Energetika).

Posnetek iz notranjosti tovarne, od koder bomo že v nekaj letih prejemali mestno toploto.

V DOMŽALAH USTANAVLJAJO NOVO DO

Mikro D — nova delovna organizacija

V Mirku D — SPB 1 bodo izdelovali sisteme za smotno rabo električne in toplotne energije

Potem, ko že lep čas obstaja v Domžalah v SPB-1 delovna organizacija iz sklopa inštituta Jožef Štefan — Center za trde prevleke, smo izvedeli, da se v Domžalah pripravlja ustanovitev še ene delovne organizacije in sicer manjše DO v kateri bodo izdelovali sisteme za smotno rabo električne in toplotne energije. O zadevi je že razpravljal izvršni svet naše občine in jo podprl. Ideja oz. koncept delovanja nove DO — imenovala naj bi se »MIKRO D« je bila predložena tudi že bralcem Dela.

V inštitutu Jožef Štefan so že leta 1979 začeli razvijati naprave za smotno uporabo električne energije ob konicah. Ugotovili so, da je v Sloveniji vsaj 80 delovnih organizacij, v katerih bi z njimi lahko prihranili veliko energije. Ker inštitut teh naprav ne bi mogel izdelovati v večjem številu, ne da bi pri tem trpelo njegovo raziskovalno delo, so se odločili, da v Domžalah novembra ustanove delovno organizacijo Mikro D.

V tej novi delovni organizaciji bi bila poglavitna dejavnost zaposlenih usmerjena v izdelavo sistemov za smotno rabo električne in toplotne energije, aplikacije distribuiranih računalniških sistemov ter inženiring za industrijsko energetiko. Posebnost Mikra D bi bila v tem, da bi ohranil trajno povezanost z usmeritvami in delom inštituta Jožef Štefan. Delavci inštituta bi skrbeli za nenehen prenos raziskovalnih do-

sežkov v prakso, omogočen pa bi bil tudi stalen pretok raziskovalcev v prakso ter obratno. V tem smislu je zamišljeno tudi delovanje Mikra D. Ob ustanovitvi bi zaposlili tri sodelavce iz inštituta, kateri bi usposabljali prihajajoči kader. Tako bi do konstituiranja Mikra D. predvidenega za leto 1992. delovna organizacija štela 39 zaposlenih. Čeprav je doba petih let od ustanovitve do konstituiranja precej dolga, je, glede na to, da tak način dela pri nas ujavamo prvič (v svetu je to stalna praksa), za inštitut edina možna.

Postopnemu oblikovanju in dograjevanju Mikra D je prilagojena tudi dinamika naložbe. Pri naložbi, katere sedanja vrednost je dobrih 882 milijonov dinarjev, bo približno polovico denarja zagotovil inštitut, drugo polovico pa Ljubljanska banka in Skupščina občine Domžale. Iz elaborata je razvidno, da bo nova delovna or-

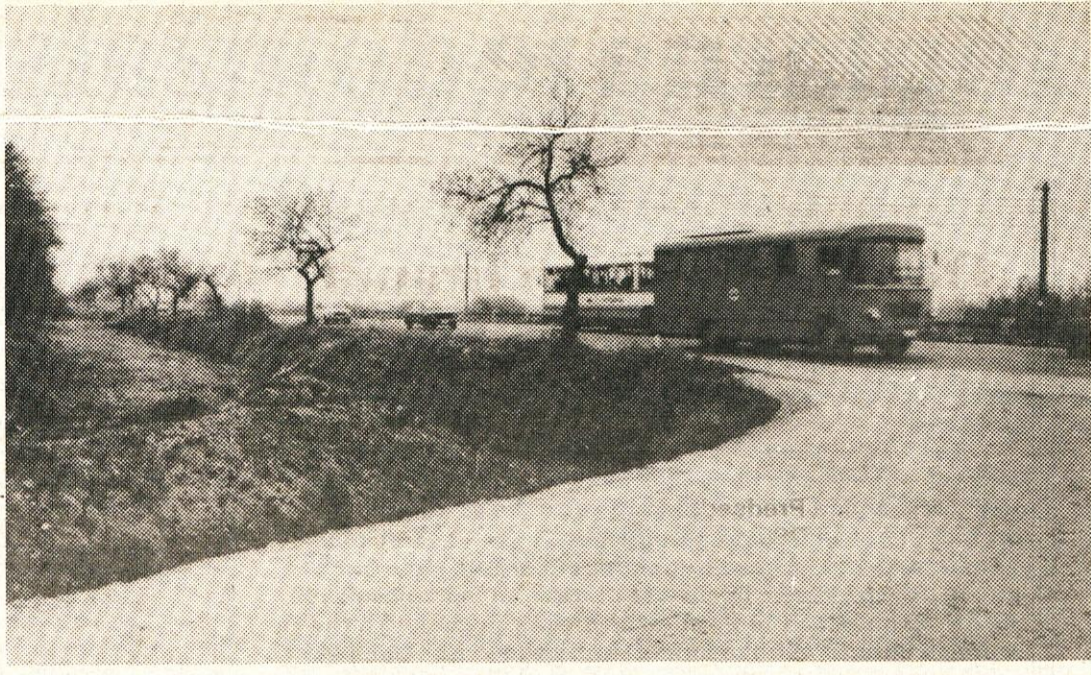
ganizacija dobro poslovala tudi v obdobju od ustanavljanja do konstituiranja. Taka domneva temelji na raziskavi potencialnega trga in kupcev, ki je pokazala, da je trg neprimerno večji, kot bi ga Mikro D lahko pokrival.

Ustanovitev nove delovne organizacije je na današnji seji podprl tudi domžalski izvršni svet, saj bi lahko za domžalske delovne organizacije pomenila tudi mnogo hitrejši tehnološki napredek. Sicer pa je ob tej priložnosti za delo podal izjavo dne 25. oktobra 1986 sodelavcu Janezu Petkovskému, ki sicer poroča iz Domžal, vodja projekta za ustanovitev delovne organizacije Mikro D ZORAN MARINŠEK:

»Delovna organizacija Mikro D, ki jo bomo ustanovili v Domžalah novembra, sodi v zasnovano družbenega načrta majhnih in srednje velikih delovnih organizacij, kakršne lahko zaradi svoje kadrovske strukture in majhnega števila zaposlenih dinamično prevzemajo nove tehnološke programe z visokim deležem znanja. Tako lahko postane pomembna nosilka prestrukturiranja našega gospodarstva. Njena druga značilnost je trajna povezava z raziskovalno organizacijo inštituta Jožef Štefan, kar bo zagotavljalo trajen pretok znanja in strokovnjakov. Takšna povezava bo torej nekaj novega v primerjavi z običajno prakso, ko to znanje pride v delovno organizacijo z enkratno licenco ali inovacijo. Upamo, da zaradi nevarnosti takega lotevanja, ki predvideva pet let od ustanovitve do konstituiranja delovne organizacije, ne bo prišlo do prehudih zapletov. Utegnili bi namreč nastati zaradi obstoječih zakonskih predpisov in togosti upravnih organov. Moramo pa pohvaliti izvršni svet domžalske občine, ki je za nas projekt pokazal veliko razumevanje. Upamo, da bo tako tudi v prihodnje.«

Zahodno od novega naselja Mlake v Trzinu bo v prihodnjih letih zrastle strnjeno naselje gospodarskih objektov za obrtno dejavnost. Čistina na sliki je mesto, kjer bodo gradnjo pričeli.

V obrtni coni so zemljišča slabše kvalitete, mnogo je zamočvirjenih površin. Potrebno bo zgraditi tudi ves sistem prometnic. Na fotografiji eden od priključkov na magistralno cesto Ljubljana—Maribor.

Od Trzina proti Dobravi: obrtna cona

Razgovor s predsednikom Komiteja za urbanizem, gradbeništvo, komunalne zadeve in varstvo okolja Boštjanom Hočevarjem.

V naši občini smo že sprejeli po določenih postopkih potrebne dokumente, ki opredeljujejo območje nove obrtne cone. Le-ta se razteza od Trzina v smeri proti Dobravi. Občane bo gotovo zanimalo vse v zvezi z njo. Zato smo poprosili Boštjana Hočevarja, predsednika Komiteja za urbanizem, gradbeništvo, komunalne zadeve in varstvo okolja, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

Iz kakšnih potreb je izšla zahteva, da določimo v občini zemljišče za obrtno cono?

Občina Domžale je tradicionalno vezana na intenziven razvoj malega gospodarstva, kar se ne navsezadnje rezultira tudi v družbeno ekonomskih rezultatih občine kot družbenopolitične skupnosti. Da bi ne ostalo samo pri besedah o vsestranskem sodelovanju med obrtno in družbenimi dejavniki, je bila že v prejšnjem planskem obdobju pripravljena lokacija za zaokroženo obrtno cono v Jaršah. Pod »obrotno cono« je treba razumeti določeno območje, ki je namenjeno za gradnjo proizvodnih in njim pripadajočih objektov drobnega gospodarstva, ki pa v današnjih pogojih čisto ni več zgolj drobno, temveč lahko pomeni že kar majhen industrijski objekt. Prav gotovo je potrebno gledati razvoj obrti v tej perspektivi. Obrtna cona mora seveda vsebovati vso potrebno komunalno infrastrukturo, kar je pogoj za urejeno in nemoteno delovanje proizvodnih panog v svojem sestavu, obenem pa mora s temi in drugimi zaščitnimi ukrepi zadovoljevati zahteve za varovanje in ohranjanje okolja.

Kako, da ste se odločili za trzinsko lokacijo obrtne cone?

Ko smo v občini leta 1983 ugotavljali oz. preverjali kvaliteto obstoječih kmetijskih površin, je bila navedena lokacija v Jaršah zaradi kvalitete sestava tal določena za trajno kmetijsko proizvodnjo. Zato smo takoj opravili potrebne raziskave prostorskih možnosti za namembno lokacijo obrtno-industrijske cone.

Po izboru med dvema oz. tremi možnostmi se je kot najboljša izkazala varianta v Trzinu. Razlogov je bilo več: zemljišče je izredno slabo tako v kmetijskem pogledu kot tudi po pedološki sestavi tal. Precejšen del terena je zamočvirjen, na njem pa je pretežno redki in nekvaliteten gozd, z gozdarskega stališča negospodaren. Le nekaj je dobrih gozdnih sestojev, ki pa jih je moč obdržati in pomenijo zeleno dopolnilo novograjenim objektom. Makrolokacija je za obrtno dejavnost izredno dobra, saj leži ob magistralni cesti M-10, lahko je dostopna iz domžalske smeri kot tudi iz Ljubljane — republiškega centra, obenem pa je umaknjena iz stanovanjskih sosesk. Dolgoročno je možna povezava tudi preko obstoječe železniške proge, ki poteka neposredno ob coni. Poleg teh razlogov, ki kažejo na ugodnost lokacije proti širšemu prostoru, ki je bilo pri izboru tudi pomembno dejstvo, da se lahko z dobro oblikovalsko rešitvijo v zazidalnem načrtu izrabijo ugodni mikrolokacijski pogoji. Površina je v večjem delu ravna, ugodno usmerjena, z ustreznim načrtom pozidave pa je celoto možno ob pravilni ohranitvi naravnih značilnosti — skupine dreves, urejen potok — kar najbolje vključiti v okolje.

Kakšne so predvidene razsežnosti obrtne cone, koliko enot je predvidenih, kaj je pravzaprav obrtna cona?

Obseg cone se je prilagajal strokovnim ugotovitvam, do katerih smo prihajali v času priprave celotnega sklepa prostorske dokumentacije.

Prvotno je plan predvideval obseg približno 50 ha, kasneje pa se je le-ta omejil na sedanjih 21 ha neposrednega območja gradnje. Na to je predvsem vplivala študija ohranitve vegetacijske podobe, ki jo je izvedla DO Arboretum, seveda pa tudi druge opravljene aktivnosti: preverka geološko-geomehanskih in hidroloških razmer, programski preizkus navezave na obstoječe primerne komunalne in energetske vire itd. Površina celotnega ureditvenega območja, ki vključuje tudi ohranjene zelene površine, pa je ostalo pri 34 ha. Na južni strani je cona omejena s traso visokonapetostnih daljnovodov, na vzhodni z magistralno cesto, na severni pa z ohranjenim gozdnim tamponom, kot razmejnim elementom med cono in stanovanjskim naseljem Trzin Mlake. Na zahodni strani pa se področje izgradnje zaključuje na pričetkih gričevnega terena.

Koliko zemljišč (zasebnih) je bilo odkupljenih, po kakšni ceni, kako poteka sporazumevanje z dosedanjimi lastniki?

Ali ponujate samo plačilo ali tudi zemljišča za odvzeto zemljo in kje?

Pri vseh urejenih družbeno usmerjenih gradnjah je pridobivanje zemljišč v družbeno lastniško zahtevno vprašanje. Tudi na tem področju je Sklad stavbnih zemljišč občine Domžale, pred tem pa Enota za pridobivanje stavbnih zemljišč pri SKIS sporazumno že v času pripravljanja cone pričel s sporazumnim pridobivanjem parcel. Tako je prešlo v družbeno lastnino po cenah, ki jih je potrdil javni pravobranilec v Ljubljani, že preko 10 ha za večino zemljišč, ki jih je še potrebno odkupiti. So dogovori v teku, verjetno pa bo potrebno te stvari urejati tudi z odklopom občinske skupščine, če ne bo šlo sporazumno. Kjer je le možno, lastnikom zemljo nadomeščamo z drugo, pri čemer nam je v pomoč tudi sodelovanje gozdno-gospodarske organizacije in Agroemone.

Ali imate občinski upravni organi vpliv na to, kakšne vrste obrtne dejavnosti se bodo v Trzinu razvile? Kaj je z šumnostjo, onesnaževanjem, SO₂ in drugimi nevarnostmi, ki jih prinaša taka gradnja?

Ali bodo v Trzinu gradili vsi obrtniki ali samo nosilci določene dejavnosti, kakršnih v občini ni in jih potrebujemo?

Potrebno je nekaj besed o konkretnem poslovnem programu, ki se bo odvijal v coni. Osnovna dejavnost je obrt, dopolnjena s spe-

cializirano industrijo, kot jo na primer predstavlja DO Avtoservis Domžale. Določene so štiri osnovne kategorije objektov:

— drobna obrt v sklopu individualnega stanovanjskega objekta.

— delavnice izven stanovanjskega objekta kot samostojen obrat za opravljanje razširjene obrtne dejavnosti ali samostojne večje delavnice. Vsi stanovanjski objekti so lahko le funkcionalno dopolnilo posameznim obrtnim objektom in jih skupno ne bo več kot 20.

— obrtno-industrijske montažne hale treh osnovnih velikosti, katerih največja ne bi presegala dolžine 20 m.

— večje industrijske hale za proizvodnjo in skladiščenje (Avtoservis, PKIS Commerce).

Program dejavnosti v teh objektih zajema vsa področja obrti in industrije, katere stranski učinki (emisije, hrup, odpadki) ne ogrožajo stabilnosti ozkega in širšega prostora. Proizvodnja, pri kateri je potrebna posebna kontrola in stalen nadzor nad emisijami, je iz programa izločena, tako npr. galvaniziranje.

Ali se z ekološkega vidika ne dela škode, ko segamo v t. l. »pljuča« mesta?

Treba je poudariti, da je bilo varovanje okolja pri pripravi zazidalnega načrta in programa dejavnosti posvečeno toliko pozornosti kot pri takih delih redkokdaj do sedaj ali pa še nikoli! Obstoječa vegetacijska podoba je bila natančno analizirana ter maksimalno upoštevana tako pri izgradnji prometnih in komunalnih žil kot tudi pri proizvodnih objektih samih. Trase cest so zasnovane v širokem koridorju tako, da dopuščajo ureditev obojestranskega zelenega pasu in ohranjanje dreve. Vsaka parcela ima znotraj svojega ograjenega območja 5 m širok nezazidljiv pas, ki se deloma priključi zelenemu pasu cestnega koridorja in na katerem morajo ostati drevesa nedotaknjena.

Kaj obrtna cona pomeni v prometnem smislu? Kakšne so nove prometne rešitve novi coni?

Obstoječe gozdne poti in kolovoze, ki jih kmetje uporabljajo za odvoz stelje in so ponekod prekinjene zaradi potrebe cestnih koridorjev ali ureditev vodovoda, se priključujejo na novo prometno ureditev. Pomembnejše oaze zelenja so v zazidalnem načrtu posebej opredeljene in zaščitene.

Zunanji videz cone bodo pretežno tvorili delavniški objekti, zgrajeni iz tipskih predfabri-

cih armirano-betonskih elementov po standardni ponudbi slovenske gradbene operativne. Promet bo potekal po cestnih koridorjih z urejenimi hodniki v širini 1,5 m. Prehodnost celotne cone je zagotovljena s potekom peš smeri, delno po koridorjih cest, delno po ohranjenem naravnem okolju. Kolesarska steza je speljena vzporedno z magistralno cesto, vendar v območju cone in povezuje Trzin z občinsko mejo pri Črnučah.

Parkiranje je omogočeno znotraj gradbenih parcel. Zahtevan je redni odvoz odpadkov. Komunalna oprema obsega poleg že navedenega še elektroenergetsko napajanje, javno razsvetljavo, telefonsko napeljavo, plinovod, ki je predviden iz trzinske plinarne, odpadno in meteorološko kanalizacijo ter vodovodno omrežje z novim vodovodom velikosti 400 m³. Vse napeljave se priključujejo na primarno omrežje in torej ne bodo dodatno obremenjevale obstoječih sekundarnih vodov.

Kako terminsko poteka sprejemanje aktov, odkupi, licitacije, kdaj bo pričetek gradenj, kdaj dokončanje?

Vse te elemente ter še druge določa zazidalni načrt, ki ga je občinska skupščina po nekajmesečni javni razpravi sprejela pred kratkim. Razumljivo je, da je vrednost vseh del, ki so potrebna za realizacijo načrta, velika. Komunalna ureditev kompleksa in razvodov izven cone je po cenah oktobra 1985 veljala preko 175 starih milijard, to pa z upoštevanjem indeksa rasti cen v gradbeništvu, torej inflacije, danes pomeni že ceno konkretnega metra komunalno opremljenega zemljišča v coni proti dvema stari milijonom. Kljub temu pa je interes za gradnjo velik, nekaj parcel pa bosta SGP Gorica in Vegrad kupila za gradnjo za trg.

Kaj pa male obrtne delavnice na tem območju oz. v obrtni coni?

Pri tem je primerno povedati, da se bo ta cona pravzaprav velike obrti dobro dopolnjevala s ponudbo manjših obrtno-storitvenih delavnic, ki jih že gradi SGP Gorica v bližini na območju zazidalnega načrta Trzin Mlake.

Verjetno je danes še težko prikazati vso pomembnost zastavljenega projekta izgradnje obrtno industrijske cone. Dejstvo, da se podobnih projektov loteva vse več občin v Sloveniji, pa potrjuje pravilno naravnost celovite prostorske ureditve za to pomembno gospodarsko panogo v naši občini.

Zgledna obnova propadajočih objektov:

Domžalska Zora v Mengšu

Še pred nekaj leti so v Mengšu vsem na oči propadali drugače lepi zgodovinski objekti, kot je Ravbarjev grad z vsemi pripadajočimi pomožnimi stavbami, obrtna zadruha Zora pa se je temeljito lotila obnove; vse objekte, z gradom vred, zgledno obnovila in jih preuredila za svoje potrebe. Mengeš je tako že takoj ob vstopu s kranjske smeri pridobil na lepoti, objekti so funkcionalno uporabljeni, v mengeško krajevno skupnost pa se je preselila sorazmerno močna obrtniška skupnost, kar ima seveda tudi širši družbeni pomen za vse krajanje. O obrtni zadrugi Zora nasploh, o obnovi, o nadaljnjih načrtih in o povezovanju s KS sem se pogovarjal z direktorjem Zore, z dipl. ing. Bojanom Žiberno.

Bojan Žiberna

pomeni precej dražjo obnovo, toda kraj s tem ni prav nič izgubil, ampak pridobil, lahko pa bi prišlo do pravega vandalskega uničenja, če ne bi Zora imela poslušna za to.

Drobec zgodovine

Ravbarjev grad je dobil ime — kot piše Ivan Vidali v vodniku po Mengšu — po dveh posestnikih Ravbarjih, ki sta bila njegova lastnika v zadnji četrtini 18. stoletja. Nad glavnim vhodom je ostala reliefna plošča z letnico 1567 in napisom. Pod ploščo sta dva grba s šlemoma, ki ju drži dva panterja. Grba sta pripadala rodbini Haller in Hohenwart.

vojske; da pa so vsemu temu lahko zadostili, so morali letos povečati število zaposlenih za osem in jih je zdaj torej štirideset, vsi v Mengšu.

Obnova Ravbarjevega gradu in pomožnih objektov

Zora je objekte v Mengšu kupila v jeseni 1982. leta, 1983 so obnovljali Ravbarjev grad in jeseni so se že vselili vanj. V gradu so prostori za administrativne dejavnosti Zore, torej od finančno-računovodskega sektorja do vodstvenega kadra.

Pomožni objekti, ki stojijo ob glavni cesti, so obnovljali lani in letos, pravkar pa zaključujejo urejanje dvorišča, s Semesadiko so dogovorjeni, da jim posadijo okrasno grmičevje, dvorišče so asfaltirali, dokončan je tudi velik parkirni prostor.

Obnova je potekala pod nadzorstvom Zavoda za spomeniško varstvo Kranj, pod vodstvom Bojana Šlegla. Ob tem je namreč treba poudariti, da so bili objekti obnovljeni po arhivnim strokovnim vodstvom, kar sicer

Grad je po vsej verjetno sezidal Jurij Haller, doma iz Hallersteina. Morda je zanimivo tudi to, da je bil graditelj protestant. V Mengšu je bilo namreč že zelo zgodaj precej protestantov. Še večje bližje protestantsko središče je bilo Podgorje pri Kamniku, kamor so se stekali tudi mengeški graščaki. Tam je deloval znan slovenski protestantski pridigar Janž Tulščak. V Ravbarjevem gradu se je rodil tudi Ivan Vesel-Vesnin (1840—1900), eden izmed naših prvih prevajalcev iz ruščine v slovenščino in nasploh eden izmed najboljših prevajalcev ob koncu 19. stoletja.

Štik s krajevno skupnostjo

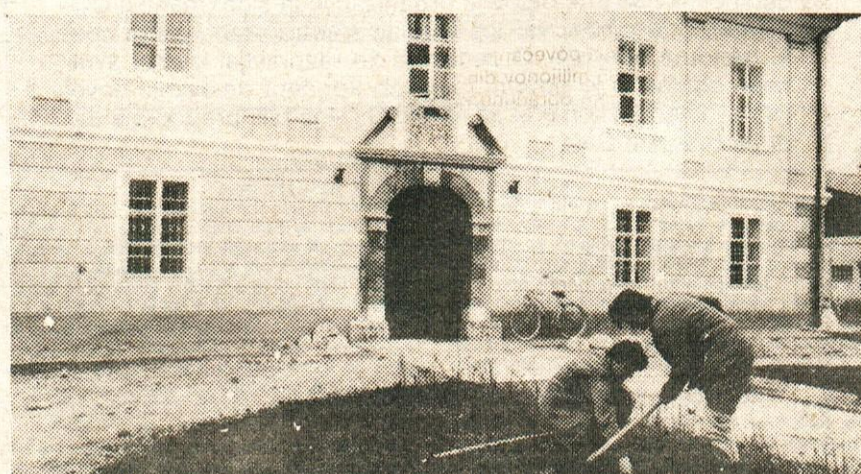
Seveda obrtna zadruha Zora Domžale pomeni veliko dobrega tudi za vso mengeško krajevno skupnost. Ne gre samo za zgledno obnovo propadajočih objektov — mimogrede: obnova je stala več milijard din — ampak se je Zora takoj vključila tudi v krajevno skupnost. Prevzela je pokroviteljstvo mengeškega VVZ Kurirček in se takoj ob odprtju izkazala z darilom svojih obrtnikov — z igračami, po besedah direktorja pa so pri-

pravljani tudi drugače sodelovati in se vključevati v razvoj kraja, seveda po svojih možnostih.

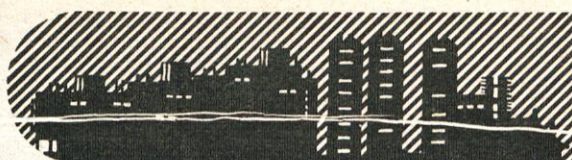
Letos je obrtna zadruha Zora prešla tudi na računalniško obdelavo, tako da so naj-sodobnejše pristopili k obdelavi podatkov, seveda pa bo trajalo nekaj mesecev, da se pokažejo tudi glede tega pozitivni rezultati.

Za vse tiste pa, ki jih zanima, kaj je v obnovljenih prostorih Zore v Mengšu, pa tole: v Ravbarjevem gradu so torej poslovni prostori, v pomožnih objektih pa komercialna in skladišča z izdelki obrtnikov. V načrtu imajo, da bi del teh gospodarskih objektov preuredili v razstavno-prodajni prostor izdelkov svojih kooperantov, za parkirnim prostorom pa bodo v naslednjih letih sezidali še eno skladišče. Vse tiste pa, ki so pričakovali v Ravbarjevem gradu gostilno, je treba razočarati: te pač ne bo. Kot poslovno in gospodarsko središče domžalske obrtne zadruge pa nam bodo objekti vsem občanom v pomoč, dobro delovanje tudi vnaprej pa v vzpodbudo, kako je treba delati.

Ivan Sivec

Obrtna zadruha ZORA v Mengšu vlaga velika prizadevanja, da usposobi nekdanje grajsko poslopje z vsemi pomožnimi objekti. Pridobitev je velika tako za kraj kot tudi za samo obrtno zadruho.

Domovino bomo branili z znanjem, srcem in orožjem

Smernice Predsedstva SFRJ za usposabljanje na področju SLO in DS dajejo pomembno mesto usposabljanju delovnih ljudi in občanov. Pri tem pa zahtevajo, da se vsak občan usposobi in izuri za: uspešno opravljanje vseh nalog družbene samozaščite, reševanje ob naravnih in drugih nesrečah, osebno in kolektivno RBK zaščito ter za vse oblike neoboroženega in oboroženega boja.

S programom usposabljanja smo letos v občini Domžale pripravili predavanja s skupnim naslovom: DOMOVINO BOMO BRANILI Z ZNANJEM, SRCEM IN OROŽJEM. Predavanja bo razdeljeno na obravnavo doktrinarnih dokumentov »Smernice za obrambo SFRJ pred napadom«, »Naša KS v sistemu splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite« ter »Strategija oboroženega boja«.

Izobraževanje bo potekalo do decembra 1986 v vseh krajevnih skupnostih. Na predavanja bodo vabljene v krajevnih skupnostih vse družine oz. gospodinjstva s posebnimi plakati in vabili.

Vabimo vse občane ter delovne ljudi, da se v čim večjem številu udeležite predavanj ter s svojo aktivno udeležbo prispevate k uspehu obrambnega usposabljanja.

Okvirni terminski načrt izvedbe usposabljanja v krajevnih skupnostih:

Slavko Slander	3. 11.—10. 11. 1986
Vencelj Perko	3. 11.—4. 11. 1986
Vencelj Perko — Depala vas	5. 11.—5. 11. 1986
Simon Jenko	3. 11.—4. 11. 1986
Simon Jenko — Študa	4. 11.—4. 11. 1986
Mengeš	5. 11.—10. 11. 1986
Loka, Dobeno	5. 11.—5. 11. 1986
Jarše — Rodica	4. 11.—6. 11. 1986
Trzin	6. 11.—10. 11. 1986
Dob	10. 11.—12. 11. 1986
Vir	6. 11.—12. 11. 1986
Rafolče	11. 11.—11. 11. 1986
Lukovica	11. 11.—20. 11. 1986
Prevoje	11. 11.—11. 11. 1986
Homec — Nožice	12. 11.—13. 11. 1986
Radomlje	13. 11.—18. 11. 1986
Preserje	17. 11.—17. 11. 1986
Moravče	12. 11.—19. 11. 1986
Peče	13. 11.—13. 11. 1986
Blagovica	13. 11.—13. 11. 1986
Ihan	17. 11.—17. 11. 1986
Žeje	17. 11.—17. 11. 1986
Dragomelj	17. 11.—17. 11. 1986
Pšata	18. 11.—18. 11. 1986
Topole	18. 11.—18. 11. 1986
Zalog	19. 11.—19. 11. 1986
Šentožbolt	23. 11.—23. 11. 1986
Krašnja	19. 11.—19. 11. 1986
Zlato Polje	16. 11.—16. 11. 1986
Krtina	16. 11.—16. 11. 1986
Trojane	20. 11.—20. 11. 1986
Češnjice	16. 11.—16. 11. 1986
Rova	20. 11.—20. 11. 1986
Velika Vas	23. 11.—23. 11. 1986
Dešen	23. 11.—23. 11. 1986
Vrhopolje	20. 11.—20. 11. 1986

DELOVANJE ŠTUDENTSKEGA SERVISA DOMŽALE V LETU 1986:

Pridne študentske roke

Dislocirana enota Študentskega servisa je delovala od 1. 7. 1986 skupaj z dislocirano enoto Kamnik pod skupnim imenom ŠS Domžale-Kamnik. Od takrat pa deluje enota Domžale samostojno. V letošnjem letu smo načrtovali približno 40 milijonov bruto prometa, ki pa je zaradi povišanja urnih postavk in povečanja interesa študentov in predvsem dijakov narasel na približno 65 milijonov dinarjev. Od tega se v dislocirano enoto vrne ob devetmesečnem obračunu približno 5 % in po zaključnem računu naredimo poračun.

Ravno sedaj je v konstituiranju Svet študentov in dijakov v občini Domžale, ki bo odločil oz. predlagal kam in kako bomo porabili z njihovim delom pridobljeni denar. Predlog je, da uredimo prostor za nemoteno delovanje ŠS Domžale, da v ta prostor napeljen: telefonski priključek, ostali denar pa porazdelimo po OO ZSMS v krajevnih skupnostih za interesne dejavnosti po njihovih planih za naslednje leto.

V letošnjem letu nismo imeli kadrovskih težav, kot leto poprej. Manjši problem je bil s prostorom, saj se je v konici sezone (junij—julij), v prostorih OK ZSMS izmenjalo dnevno od 30—40 študentov in dijakov.

Preko našega servisa je letos delalo skoraj 1000 dijakov in študentov, kar 60 % od tega je bilo dijakov. Razporejeni so bili po domžalskih delovnih organizacijah in razen nekaj posameznikov ni bilo pripomb na delo naših članov. Nanovo vpisanih članov pa je bilo približno 500.

Ne bi posebej omenjal DO, v katerih so še posebej imeli posluš za zaposlovanje šolajočih se mladine, a vseeno ne moremo mimo prispevka Tosame, Leka, Heliosa, Papirnice, Agroemone in drugih manjših DO, ki so po svojih možnostih zaposlili naše člane. Povsod so bili zadovoljni z našimi

Društvo upokojencev Radomlje razvilo društveni prapor:

Pomladanska ustvarjalnost v življenjski jeseni...

Društvo upokojencev Radomlje je razvilo svoj prapor 26. 9. 1986 in pripravilo istočasno tudi pester program. Ob 13. uri smo odprli v mali dvorani Kulturnega doma Radomlje razstavo ustvarjalnosti naših članov, na kateri so prikazali različne tehnične ročnih del pa tudi slikarska in druga dela, ki so navdušila okrog 500 obiskovalcev. Dvorana je bila premajhna, da bi lahko vsi člani, ki so želeli, prikazali svoje delo, zato bodo prihodnje leto razstavo ponovili in razširili.

Na dan otvoritve so ob 14. uri na kegljišču »Gostišče ŠRAJ« pričeli srečanje upokojencev-kegljačev, ki se ga je udeležilo in

kegljalo 15 upokojencev iz DU Domžale, Mengeš, Moravče in Radomlje. Ob 17. uri pa smo imeli kulturno prireditev v kinodvo-

Uspešno usposabljanje ZRVS na območju Trzina

V mesecu oktobru potekajo v občini Domžale teoretično-praktični seminarji za rezervne vojaške starešine. Starešine obnavljajo znanje in se urijo v reševanju praktičnih taktičnih nalog kako ovirati sovražnika na domačem pragu. Naloge zahtevajo dobro poznavanje domačega področja, komunikacij, tehničnih in materialnih možnosti oviranja in izkoriščanja naravnih danosti.

Način, s katerim se je predavatelj skušal približati prisotnim v Trzinu, je bil zanimiv in neposreden. Povdarki bistvenim nalogam in praktično reševanje kako, kdaj in s čim ovirati sovražnika, ki bo na D + 7 v zgornjih jutranjih urah, z motorizirano enoto prodrli iz mengeške strani, so dobro zaposlili prisotne, končne rešitve pa so po mnenju predavatelja pokazale, da je bilo oviranje uspešno.

Kljub teoretično dobrim rešitvam, ki so jih pripravili prisotne starešine, ne moremo biti zadovoljni z udeležbo starešinskega kadra, prav tako pa bi kazalo v prihodnje več pozornosti nameniti lepi slovenski besedi tako v vabilu na seminar kot tudi v neposrednem predavateljevem dialogu z udeleženci. S tem bi veliko prispevali k uveljavitvi »Vojaškega slovarja« Partizanske knjige iz leta 1977. Tudi na tak način bi se otresli »jezikovne dediščine«, ki iz dneva v dan smeši in osiromašuje domačo slovensko besedo.

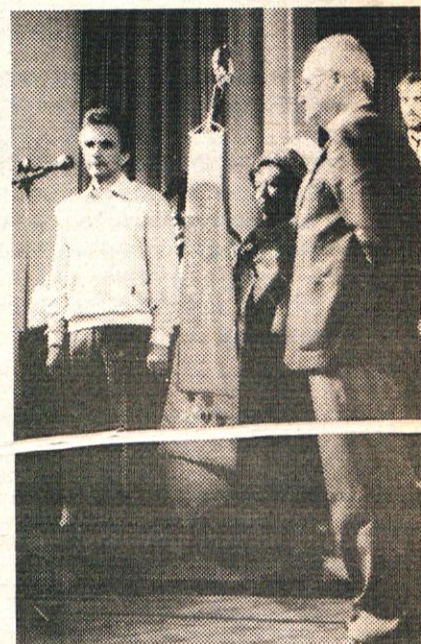
Komisija za informativno dejavnost
ZRVS Trzin
Aleksander Čičerov

delavci, o čemer pričajo rezultati ankete, ki smo jo izvedli med uporabniki naših uslug. Predlagamo, da bi tako obliko delovanja ŠS Domžale, kot je bila letos, obdržali tudi v prihodnje, s to pripombo, da je nujno potrebno vzgojiti kader, ki bo delal na enoti ŠS Domžale več kot samo eno mandatno obdobje.

Verjetno ni nikogar od dijakov in študentov, ki ne bi delil našega mnenja, da je ŠS Domžale nujno potreben, pripombe so le, da je treba uskladiti urne postavke v ŠS Ljubljana in v dislociranih enotah. Za ta problem se formira pri UK ZSMS Svet študentov, v katerem bodo imele tudi dislocirane enote svojega predstavnika.

Za naslednje leto planiramo ca. 80 milijonov dinarjev bruto prometa in zato, glede na vsakoletno razširitev dejavnosti ŠS Domžale, potrebujemo tudi družbenopolitično podporo pri svojem delu. Marsikateremu dijaku in študentu smo preko ŠS omogočili nemoteno šolanje oz. možnost, da s prisluznim denarjem nakupi šolske knjige za naslednje šolsko leto. S svojim delom v združenem delu, pa si je pridobil prepotrebne izkušnje pri delu v proizvodnji, administraciji ali na drugih delovnih mestih. Ni pa zanemarljiv podatek, da se je kar 20—25 srednješolcev s 1. 9. 1986 redno zaposlilo v DO, kjer so delali v času počitnic.

Študentski servis
Domžale:
Dragar Toni, I. r.

Društvo upokojencev Radomlje je na posebni prireditvi razvilo svoj društveni prapor.

rani Kulturnega doma Radomlje, na kateri se je zbralo preko 200 članov, med gosti sta bila tudi tajnik ZDU Slovenije tov. Jože Jurač in predsednik OZDU Domžale tov. Ivan Redenšek. Prapor je, ob petju himne SFRJ in SRS v izvedbi pevskega zbora Radomlje pod vodstvom Katarine Žavbi razvil Ciril Cerar — upokojenec. V imenu pokrovitelja KS Radomlje pa je spominski trak pripel predsednik skupščine KS tov. Peter Jerman. V imenu DO Slovenijales Radomlje, Papirnice Količevo in Tosama Domžale pa je trak pripela predstavica Tosame. Poleg moškega pevskega zbora Radomlje, so v kulturnem programu sodelovali tudi člani mešanega pevskega zbora DU Moravče in učenci ŠKD OS Radomeljske čete Preserje. Da so za društveni praznik lahko pripravili tako obsežen in pester program in razvili tako bogat prapor, se morajo člani DU Radomlje zahvaliti za gmotno pomoč članom DU za prispevke v obliki žebličkov, DO Tosama, Slovenijales Radomlje, Papirnice Količevo, OSS Domžale, KS Radomlje in Rova, ki so prispevali za prapor ter DO Napredek Domžale, Plastenka Radomlje, Kemis Radomlje, Alojzu Sajetu, Martinu in Marinki Šraj, Andreju in Urški Šraj, Metod Marčun, Vinko Jašovec ml., Anica Jašovec-Brodar, Drago Kaplja, Rudi Pirš, Janez in Milena Marčun, Ciril Cerar ml., Franc in Miha Urbanija, Barbara Nastran, Janez Rode ter naša članica Helena Zupan, ki so prispevali sredstva za izvedbo praznovanja in nagra-

Društvo upokojencev so v Radomljah ustanovili sredi leta 1985. Svoje prostore imajo na sedežu KS Radomlje, ki jim nudi za njihovo dejavnost brezplačno pisarniške prostore, malo dvorano, pa tudi veliko dvorano za razne sestanke in skupščine, za kar se samoupravnim organom upokojenci lepo zahvaljujejo. Na letni skupščini, ki je bila januarja 1986, (prisostvovalo ji je okrog 250 članov), so sprejeli tudi sklep, da bodo do jeseni 1986 razvili društveni prapor. Lotili so se zbiranja sredstev s prispevki članov za žebličke, pri sindikalnih organizacijah DO ter pri svetih KS Radomlje, Preserje, Homec-Nožice in Rova, to je na področju od koder so v glavnem člani društva. Imajo pa v društvu tudi člane iz Jarš ter drugih naselij in tako jih je že okrog 400. Za prapor so največ prispevali člani sami, od KS pa sta se odzvali le KS Rova in KS Radomlje kot pokrovitelj.

de za kegljače. Zahvalo izrekamo tudi Gostišču Šraj, ki so brezplačno odstopili uporabo kegljišča in ga upokojencem nudijo po želji tudi v zimskih mesecih; prav tako brezplačno.

Društvo se je v enem letu organizacijsko utrdilo. Večina članov je vključena v vzajemno republiško in društveno samopomoč, preko 80 odstotkov članov prejema svoje glasilo VZAJEMNOST — Upokojenci sodelujejo v vseh organih krajevne samouprave in DPO ter društvih, kakor tudi v vseh delegacijah.

Društvo je prevzelo v upravljanje enoto Knjižnice Domžale in tako izposojajo knjige vsako sredo od 16. do 18. ure v prostorih KS Radomlje. Na ta dan in v istem času imajo v pisarni KS tudi tedenske uradne ure, ki jih člani izrabijo za razne informacije in prijetno kramljanje in nakup knjig.

V tednu upokojencev v mesecu maju so obiskali in skromno obdarili 30 članov, ki so stari nad 80 let. Sicer člani IO in poverjeniki za posamezna naselja in ulice večkrat med letom obiščejo zlasti bolne člane in tiste, ki praznujejo visoke jubileje.

V letošnjem letu so organizirali štiri izlete in tako so med drugim obiskali Kumropolje in Doberdob.

V prvem letu delovanja društva, smo naloge izpolnili, program za leto 1987 pa bodo razgnili in sprejeli na letni skupščini v začetku prihodnjega leta.

Rajko Hafner

V petih urah iz Osoletove jame

V nedeljo zjutraj 19. oktobra je bilo pri domžalskih jamarjih živahno. Mladi in navdušeni jamarji so se že pred osmo uro začeli zbirati. Iz jamarskega kombija, ki ga domačini na kraškem območju z jamami že kar dobro poznajo, so razložili osebno in skupno plezalno opremo in jo skrbno pregledovali. Nekateri so si še pripravili karbid in preizkušali svetilke. Potem so si v tiste rumene »borše« poleg jamarske opreme vtaknili nekaj za prigrizek, posedli v avtomobil in se odpeljali proti Moravški in nato zavili proti Dešnu.

Medleno in kislo vreme, nato pa je začelo še deževati, jih ni motilo, da se ne bi spustili v Osoletovo jamo. To pot so bili pri akciji Andrej Ulčar, Tone Zupaneč, Aleš Vidic in Aleš Stražar. Mirno in v prijetnem vzdušju so se v brezno za brezno spuščali plazalne vrvi in jih vpenjali v sidrišča, ki so jih zavrtali že ob prejšnjih akcijah. Zaradi izrednega sušnega obdobja so se namenili opazovat hidrološke razmere v jami.

Z vrhnimi zavorami, so se po statičnih vrveh spustili v 60 m globoko brezno pod dvorano petega zbora slovenskih jamarjev. Zaradi jesenskega sušnega obdobja so tudi podzemski potočki skoraj povsem usahnil in tudi tuša, ki zlasti kadar je zunaj deževje vsakega jamarja posebej med spuščanjem v brezno in med plezanjem ven tako stušira, da se ga vsakdo dobro zapomni, to pot ni bilo. Na dnu brezna so se naučili še lepote bele in rumene zaves, ki jo narava že stoletja in stoletja ustvarja. In nato vrnitev! Res, da je za plezanje po vrvi navzgor treba nekoliko več spretnosti, kot za spuščanje navzdol, treba je obvladati vršno tehniko, kot temu pravijo jamarji. Seveda je treba tudi več moči in tudi poguma, vendar vse to ni preveč za mlade jamarje zlasti še če so navdušeni, kot so naši jamarji. Za zaključek akcije samo še to, da je bila izvedena v rekordnem času. Fantje so se v petih urah spustili blizu dvesto metrov globoko in se vrnili na površje, kar do sedaj ni uspelo še nobeni skupini. Alešu pa, ki se je pripravil na zahteven izpit za jamarskega reševalca in ga je v nedeljo 26. oktobra v Logatcu tudi uspešno opravil, je akcija v Osoletovo jamo pomenila dober trening.

Domžalčani na srečanju jamarjev tih dežel v Dobrodo
V nedeljo 19. oktobra so tudi domžalske

jamarje povabili Kraški krti v Dobrodo. Domžalski jamarji že več let uspešno sodelujejo s slovensko jamarsko skupino v zamejstvu. Pred leti je bilo srečanje jamarjev tih dežel v Tržiču (Monfalcone) v Italiji. Tedaj so bili glavni organizatorji srečanja Kraški krti, pri tem pa so jim pomagali tudi jamarji italijanskih organizacij. Na srečanju v nedeljo 19. oktobra je bila lepa slovesnost. Kraški krti so namreč odprli preurejen jamarski dom. Slovesnost, ki se je začela kmalu po deseti uri je res nekoliko motil dež, ki pa ni oviral prijetnega srečanja slovenskih jamarjev iz matične domovine, iz italijanskega in avstrijskega dela Slovenije. Slovesnosti se je udeležilo tudi precej italijanskih in avstrijskih jamarjev. Po nastopu slovenskega pevskega zbora je o obnovitvi jamarskega doma in o delu Kraških krtov govoril predsednik Stanko Kosič, ki ga naši jamarji dobro poznajo iz srečanj na Gorjuši. Nato so se zvrstili pozdravi predsednika Jamarske zveze Slovenije, Vida Kregarja ter drugih jamarskih organizacij, med njimi je Kraškim krtom čestital tudi predsednik Društva za raziskovanje jam Simon Robič Domžale ter jim v spomin izročili priznanje tudi predstavniki italijanske oblasti in orožniki. Uradni, slovesni del srečanja smo nadaljevali s prijateljskimi pogovori in snovanji načrtov za sodelovanje v prihodnje. To je trajalo vse popoldne. Nekaj skupin si je med tem ogledalo njihovo jamo imenovano Kraljica krasa. Predsednik Stanko Kosič je povedal, da jo nameravajo elektrificirati. Domžalčani smo jim obljubili strokovno pomoč pri tem delu. Jama je dolga okrog 500 m od tega je prehodne nekaj več kot 300 m, je lepa in se upravičeno imenuje Kraljica krasa. Srečanje se je zavleklo skoraj do večera, saj se je že mračilo, ko smo se odpravili proti domu. Za zaključek srečanja jubilejnega leta

Pred srebrnim jubilejem domžalskih jamarjev

Letos praznujejo domžalski jamarji že 25-letnico delovanja. Na ta svoj srebrni jubilej se že nekaj let pripravljamo. V aprilu je bilo na pobudo domžalskih jamarjev v njihovem domu na Gorjuši posvetovanje o zgodovini jamarstva na Slovenskem. Prireditev, ki je bila dobro organizirana, se je zvrstila več kot dvajset referatov in so dopolnili delo slovenskih jamarjev doma, v zamejstvu in v svetovni speleologiji, sodi v okvir stoletnice organiziranega jamarstva na Slovenskem.

Iz obsežnega poročila o delu društva povzemamo, da smo imeli domžalski jamarji v letošnjih desetih mesecih 31 raziskovalnih akcij. Poprečno je pri vsaki sodelovalo po pet jamarjev, v poprečju so trajale po tri ure, nekatere večje pa seveda precej dlje. Skupaj smo bili nekaj več kot 400 ur v podzemlju, tu smo raziskovali nove votline, jim merili in risali načrte, iskali jamarske hrošče, opazovali, barvali in sledili podzemne potočke, slikali idr. Nenazadnje smo v tem edinstvenem okolju, kjer nikdar ne vidi sonce, ob umetni svetlobi acetalen in električnih svetilk ob bogatem kapniškem bogastvu tudi uživali.

S kamniškimi jamarji smo organizirali tri večje raziskovalne akcije, sodelovali smo tudi na skupni dvodnevni reševalni akciji, ki jo je organizirala Jamarska zveza Slovenije na Jelovici.

Seveda pa raziskovanje ni edino delo jamarjev. Kdo ne pozna prijetne Železne jame na Gorjuši, ki jo nedeljo za nedeljo radi pokažejo obiskovalcem. Kdo si še ni ogledal zanimive jamarske zbirke v pritličju jamarskega doma. Tu so več milijonov let stari fosili z našega območja, 15.000 let stare arheološke izkopanine iz Babje jame na Gorjuši, 35.000 let stare kosti jamskega medveda iz Mokriške jame nad Kamniško Bistrico, ena najlepših zbirk kapnikov iz zbirke muzejskega kustosa Franca Hoehnwartha, tu so eksponati iz Robičeve zapuščine. Z velikim zanimanjem so obiskovalci nedeljo za nedeljo med tednom zlasti učenci različnih šol iz Ljubljane in tudi iz domžalske in kamniške občine. Razveseljivo je, da se je obisk Železne jame in jamarske zbirke od letošnje pomladi precej povečal.

Ustanovili so:

Društvo psihotronikov Domžale

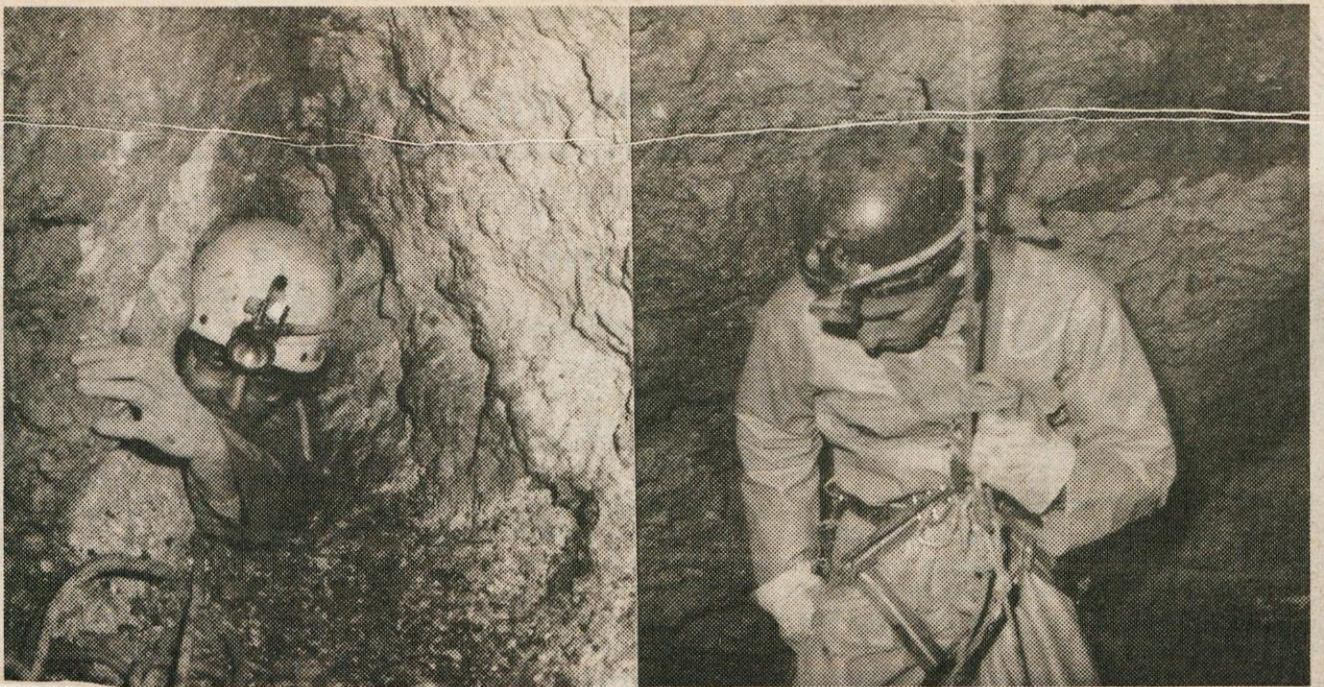
Obveščamo, da smo lani ustanovili in registrirali »Društvo psihotronikov Domžale«. Namen društva je združevanje občanov, ki se aktivno zanimajo za psihotroniko in so pripravljeni sodelovati pri delovanju društva, ki v svoji dejavnosti uresničuje naslednje cilje in naloge:

— ljubiteljsko delo na področju psihotronike, ki proučuje potencialne človekovega psihofizičnega razvoja: joga, avtogeni trening, miselna koncentracija, meditacija, zen, različna področja hermetizma in tehnike komunikacije, ki poglobljajo medčloveške odnose

— svojim članom omogoča, da si pridobijo in razširijo znanje iz navedenih področij s sodelovanjem na različnih vrstah predavanj, sestankov, tečajev ter s prijateljskim sodelovanjem s sorodnimi društvi in orgnaizacijami.

Vse zainteresirane osebe lahko dobijo informacije o društvu na telefonu: 721-392

Društvo psihotronikov Domžale

Posnetek z ene od jamarskih akcij... — Tehnika spuščanja v jamo in piezanje iz nje se je v zadnjem času zelo izpopolnila. (desno)

pripravljamo jamarji nekaj prireditev. Fantje plezalci se bodo spustili do dna 260 m globoke Osoletove jame v Dešnu, načrtujejo pa še nekaj raziskovalnih akcij. V okvir jubilejnih prireditev sodi tudi predstava Jo-

žeta Zupana iz mariborskega gledališča s Pridigami Janeza Svetokriškega, ki bo v nedeljo 7. decembra ob 14. uri v Jamarskem domu na Gorjuši. Za ljubitelje skrivnostnega podzemlja

skega sveta z bogatim kapniškim nakitom pa pripravljamo predvajanje jamarskih filmov in diapozitivov. Več o pripravah in sporedu pa v naslednji številki našega časopisa.

OPTIKA, LJUBLJANA
PE DOMŽALE, Ljubljanska 67

V našem lokalu lahko koristite dodatno storitev:

PREGLED PRI ZDRAVNIKU OKULISTU
VSAKO SREDO OD 15. URE DALJE
SE PRIPOROČAMO

USNJENI IZDELKI
PAVLI
DOMŽALE

Genjene stranke obveščam, da v svojem poslovnem prostoru v SPB-2 na dvoriščni strani, Ljubljanska 91, nudim pestro izbiro usnjene galanterije ter opravljam drobna popravila usnjene galanterije.

Odprto: vsak dan od 9—12 in 16—18
v soboto od 9—12
ponedeljek zaprto.

Se priporočam!

USNJENI IZDELKI
PAVLI NATAŠA
Ljubljanska 91
Domžale

Mizarstvo »KOCJANČIČ«
Dragomelj 83
61230 Domžale

V redno delovno razmerje sprejememo NK delavca za delo v mizarški stroki. Stimulativen OD.

Genjene stranke obveščamo, da je od 1. novembra dalje odprto nov damski frizerski salon »BOJAN« Mežnar, Šmarca, Štajerska ul. 3. Pričakujemo vas vsak dan:

ponedelje, sredo 13^h—20^h
petek 12^h—20^h
torek, četrtek 7^h—14^h
sobota 7^h—13^h

Ob torkih in petkih sprejemamo naročila.

Priporočamo se za obisk!

ELEKTRON

REPOVŽ ROMAN, KIDRIČEVA 11

Popravila vseh vrst barvnih in črno belih TV aparatov, HI-FI komponent, magnetofonov itd. Hitra popravila, rezervni deli zagotovljeni.

ODPRTO:
ponedelje, sredo, petek od 8. do 12. ure
torek, četrtek od 16. do 19. ure
Informacije tel.: 721 083.
(Vhod iz ulice Veljka Vlahoviča pri skladišču Marketinga).

POJASNILO UREDNIŠTVA

V zadnji številki našega časopisa se je v podpisu k sliki treh radioamaterjev prikrdla pomota. Ob dveh Radomljanih je bila na isti sliki tudi Bernarda Zemljak, ki je sicer članica Radio kluba Domžale. Istočasno moramo za celovito informiranost bralcev povedati tudi to, da je SOZD Slovenijapapir pokrovitelj le Radio kluba Radomlje, ne pa vsej dejavnosti v občini oz. vsem klubom.

Uredništvo

PROSLAVA KRVODAJALCEV

Krvodajalska proslava s podelitvijo krvodajalskih priznanj bo 5. decembra 1986 (petek) ob 16. uri v dvorani Krajevne skupnosti Vir. Vsled tega naprošamo krvodajalce, da se javijo v pisarni Občinskega odbora RK Domžale, Ljubljanska 36. (stari dom upokojencev STOB). Vsi ti, ki nimajo urejene kartoteke in vpisano kolikokrat je daroval kri do leta 1986, naj se javijo s krvodajalsko izkaznico v ponedeljek ali petek dopoldan do 12. ure in sredo od 8.—13. in 14.—18. ure.

VSE KRVODAJALCE OBVEŠČAMO, DA BO KRVODAJALSKA AKCIJA V LETU 1987 ŽE JANUARJA IN TO 5., 6., 7., 8., 9., 12., 13./ januar 1987.

Občinska organizacija
Rdečega križa

Jaršani vabijo k rekreaciji...

Krajevna skupnost Jarše-Rodica organizira rekreacijo za občane, ki bo vsak petek med 19.30 in 21. uro, in sicer:

— v telovadnici osnovne šole Josip Broz Tito za moške in ženske ter
— v telovadnici osnovne šole v Jaršah za ženske.

Vabljeni

KOMUNALNO PODJETJE
K A M N I K

Letošnja smuka:

Na Veliki planini — najceneje!!

Komunalno podjetje Kamnik, upravljalec žičnic rekreativno turističnega centra Velika planina, najbližjega visokogorskega smučišča v Ljubljanski regiji, se je odločilo, da z akcijo »CENEJE NA SNEG« ozioroma PREDPRODAJO smučarskih vozovnic za zimsko sezono 1986/87 omogoči kljub visokim cenam žičniških vozovnic po smučiščih širom Slovenije, zimsko rekreacijo na snegu najširšemu krogu delovnih ljudi.

CENIK

Cene smučarskih vozovnic v PREDPRODAJI, ki bo trajala do vključno 1. 12. 1986 so 40 % nižje od rednih cen in so tako NAJNIŽJE med cenami med vsemi večjimi smučarskimi centri.

	cena s popustom
Dnevna vozovnica za ves sistem — odrasli	1.800.—
Dnevna vozovnica za ves sistem — otroci do 10 let	1.200.—
Sezonska vozovnica za ves sistem — odrasli (s sliko)	27.000.—
Sezonska vozovnica za ves sistem — otroci do 10 let (s sliko)	12.600.—
Celoletna (velja za prevoze celo leto — s sliko)	42.000.—
Celoletna vozovnica — otroška do 10 let	18.000.—
Prenosljiva celoletna vozovnica	60.000.—

Za nakup vozovnic na SEJMU SKI EXPO 1986, ki bo od 12. 11. 1986 do 16. 11. 1986 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, pa Komunalno podjetje Kamnik priznava še dodatni popust višini 1 brezplačne vozovnice na vsakih 20 plačanih vozovnic.

INFORMACIJE IN PRODAJA

Komunalno podjetje Kamnik, Cankarjeva 11, 61240 KAMNIK, tel.: 831-731.

Ivan Sivec

Ob razstavi lesorezov Božidarja Jakca:

Starosta slovenskih likovnikov na Rudniku...

11. oktobra 1986 so v Galeriji Janeza Repanška na Rudniku svečano odprli razstavo lesorezov Božidarja Jakca, človeka, čigar delo z mnogih področij likovnega izraza je že vnešeno v zakladnico likovnih dragocenosti našega naroda. Človek, ki je bil ustvarjalno navzoč prav ob rojstvu nove Jugoslavije v Jajcu, ima v svojem dolgem življenju za seboj izjemno bogato in plodno delo. Del tega dela nam je v organizaciji Kulturne skupnosti Domžale, Zveze kulturnih organizacij Domžale in Janeza Repanška predstavil na Rudniku, koder bo razstava odprta do sredi-
ne meseca novembra.

Umetnikovo iskanje, delo in razmišljanje je na Rudniku navzočno predložil prof. dr. Mirko Juteršek, ki je iz Jakčevega opusa za razstavo pripravil izbor lesorezov. Poudaril je, da Jakčeva likovna ustvarjalnost sega daleč nazaj s svojimi začetki v zgodovino slovenske novejši umetnosti, a v svojem trajanju in nastajanju do sedanjega časa, je še kako živo prisotna tudi zdaj. V muzejskih hišah, kot je Jakčeva galerija v Kostanjevici na Dolenjskem ali Jakčev dom v Novem mestu, umetnikova razstavljena dela zgovorno dokazujejo, da je sedemdeset let ustvarjalnosti, kot jo to sledimo lahko pri Božidarju Jakcu, zelo dolgo obdobje in tudi izjemno. Seveda ni tako preprosto najti razlago, kako je postal Božidar Jakac tako pomembna osebnost v slovenski kulturi, da zdaj že dolgo ob književniku Josipu Vidmarju, osamljeno izstopa. Bistvo odgovora daje nedvomno že vse-skozi umetnikova likovna ustvarjalnost, njegove slike in grafike. Seveda pa ne moremo prezreti, da so v dolgem razdobju, ki so mu priča

slike in grafike, nastajale spremembe, ki so vse preje kot pospeševale to umetnost. Svet likovne umetnosti Božidarja Jakca je utemeljen na realističnem pogledu in odsevanju vsakdanjega, stvarnega sveta. Znanje in izročilo »klasičnih« obdobj umetnosti mu je bilo glavno izhodišče in še nadaljna opora pri vztrajanju na izbrani umetniški poti. Nove spremembe v pogledih na umetnost vse bolj silijo v raziskavo, razkrivanje in preverjanje umetnikovega vpliva na ohranjanje in vračanje k bolj splošnim klasičnim oblikam vključevanja realnega sveta v sodobno umetnost. Tudi Jakčeva vloga likovnega pedagoga na akademiji, je ob njegovem osebnem, vzornem vztrajanju v prepoznavni realnosti modela, postaja ob ponavljajoči se misli in vodilu študentom, naj se ne boji slikati tako, kot bi to dosegli s fotografijo, za naš čas vse zanimivejša. Iz vidika ohranjanja že znanih kvalit in dosežkov v umetnosti ter dodajanja novih, osebnih značilnosti, ki naj vodijo v prihodnost, je zanimiva in privlačna tudi razstava Jakčevih lesorezov. Čustveno občutljivejša in sanjavo mladostno obdobje ter čas akademiskega študija je v Jakčevem delu uveljavilo ekspressionistično spreminjanje, čustveno deformiranje resničnosti. Ravno z lesorezom, najstarejšo grafično tehniko, z nasproti črno-belega, je lahko najbolj poenostavljeno, vendar zelo prefinjeno in večje podal svojo mladostno vizijo sveta in postal tako enak in hkrati samosvoji med takrat mladimi v Evropi. Grafični listi kot so »Koncert« ali »Mati in hči« in drugi so postali takoj pomemben doprinos k utrjevanju slovenske narodne zavesti in tiste nujne po dokazova-

nju narodne samobitnosti na tem ozkem sečišču raznih kultur, ki jo je med drugim zavestno začela uresničevati generacija pred Jakcem, med slikarji z Rihardom Jakopičem na čelu. Res je to že zgodovina, zgodovina pa je že tudi vse, kar je na področju lesoreza nastajalo kasneje, vse do danes. Idilično obarvan realizem, ki je šel pred vojno, med njo in po njej pri Jakcu v korak s tedanjo umetnostno usmeritvijo doma in v svetu in umetnik je bil zaradi številnejših potovanj dobro informiran o stanju in težnjah v umetnosti, je v grafičnih listih kot je list z motivom Padajočih zvez (1961) ali lesorez magično osvetljenega Grand Canyon v Arizoni (1959), očitno prisluhnil tedaj vladajoči abstrakciji, samo za trenutek. Z nič zmanjšano ustvarjalno močjo je Božidar Jakac tako nadaljeval samo še siloviteje slikal in graviral, rezal v les tako, da je bil s svojo enostavno jasnostjo in lepoto menjavanja tonskih odnosov črne in belega ter velikih, mirnih ploskev barv vse bližje človeku. »Teranova trta« (1972) ali »Kozolec« in vrsta zadnjih lesorezov, so tako nedvomno mejniki slovenske sedanje likovne kulture.

Umetnika in njegovo soprogo Tatjano je pozdravil tudi predsednik Skupščine kulturnih skupnosti dr. Miroslav Stiplošek. Ob zahvali za njegovo pripravljenost razstavljati na Rudniku je poudaril, da je v naši občini postala ob glasbeni dejavnosti likovna ustvarjalnost najpomembnejša, saj je zanjo vzbujeno veliko zanimanje. Z Galerijo Repanšek in stalnim likovnim razstaviščem bodo ustvarjeni pogoji za redno spremljanje likovnega dogajanja pri nas.

V Galeriji Repanšek je bil ponujen primeren prostor za predčenje tudi največjih likovnih dosežkov, kakršna je tudi razstava izbranih lesorezov akademika in prvega rektorja ljubljanske likovne akademije. Dr. Stiplošek je v nadaljevanju podčrtal Jakčev delež v avnojskih dneh leta 1943 in številna njegova priznanja.

Glede na to, da je razstava na Rudniku že druga predstavitev Jakčeve ustvarjalnosti pri nas (pred časom smo si lahko ogledali izbor njegove partizanske grafike), se smemo s ponosom uvrstiti med tista okolja, kamor umetnik rad prihaja.

Tako je bila omenjena prireditel lahko imeniten dekor za podelitev priznanj Zveze kulturnih organizacij, k temu pa je v dobri meri prispeval tudi mešani pevski zbor DKD Svoboda Mengeš pod vodstvom Tomaža Habetza z izbranim programom.

dr. Mirko Juteršek

Ustvarjalnost našega mengeškega sodelavca:

Ubeži pred senco, če moreš...

Pri Kmečki knjigi je nedavno izšla že deseta knjiga izpod peresa našega mengeškega dopisnika Ivana Sivca: knjiga »Beg pred senco« ...

Pisati o delu dolgoletnega prijatelja, pisatelja, novinarja, pesnika, navdušenca in ljubitelja domače glasbe, kakršen je Ivan Sivec, je dvojno težko delo. Gre za to, da je v izjemni širini njegovega dela težko postaviti množico rezultatov njegovih prizadevanj na tisto mesto, ki jim pripada, pa tudi določiti z metrom objektivnosti bodisi novinarsko ali literarno kakovostno razsežnost. Obstoji pa seveda tudi nevarnost, da bi utegnila ocena zaradi vsakodnevnih človeških, prijateljskih, pa tudi časopisa se dotikajočih povezav, dobiti pridih s privatizmom zaznamovane hvale. Kolikor poznamo Ivana — proti njej bi bil, saj ostaja tako kot ob mnogih kulturnih prireditvah, ki jih on sam zamisli vsebino, bistvo in potek, neke v ozadju, za zaveso, ob strani. Zato, da se drugi tolčejo po prsih ...

Ivan Sivec je kmečki sin, doma v Komendi, koder r o mu potekala leta mladosti, koder je s poln ni pljuči in domačega okolja polnim scem vživljal vase izginjavajoči svet kmečke idilike, prvotnih neizmaljenih odnosov, življenja, opravil: vsega, česar marsikje danes ni več, v Komendi pa je še bilo. Ne moremo se čuditi, če je vključil v prvi niz svojih knjig (nanizal jih je že deset) prav motiviko tega življenja, ki ga iz mladosti nosi v sebi, literarizira in ohranja. Če je v današnjem času postala temeljna značilnost sodobne proze precejšnja ali popolna mera odtujenosti ali hermatizma, tedaj to za Sivca ne velja. V svojih pripovedih, katerim je življenje s svojo nepredvidljivostjo začetni motivni avtor. Ivan Sivec na svoj ljudski način prikazal stiske, tegobe, življenje in minevanje kmečkih ljudi danes. Včasih mu očitajo zaradi vnašanja kmečke motivike v njegova dela nekakšno večernišvo, pa je vendarle treba reči, da gre v Sivčevem primeru za branje, ki ima v slovenskih beročih generacijah še kako močnega pristaša. Sivčevih knjig, ki izhajajo za slovenske razmere v velikih nakladah okrog 5000 izvodov, po naših knjigarnah ne boste dobili; prekmalu poidejo. Enako se dogaja s ponatisi, ki jih prav tako ni več na voljo. Če želimo priznati ali neje tedaj pisatelju edino pravo merilo in osebni kriterij vrednotenja dela, ki ga opravlja — kriterij odmevnosti pri bralcu, ki po knjigi sega, jo bere, ob njej razmišlja, se ob njej radosti ali žalosti. Ta bralec, naš slovenski bralec, Ivana Sivca ne pušča na stranskem tiru v nervozni vrsti pisoih avtorjev, v glavnem zaverovanih v ekskluzivni svet lastne odtujenosti. Ceni ga s svojo naklonjenostjo, ki je izmerljiva, kajti za bralce je pomembno le eno: ali mu pisatelj laže, ali pa mu daje tisto, česar boroči od njega pričakujejo.

Deseta knjiga Ivana Sivca nosi naslov »Beg pred senco«. Fabulativno bi njeno vsebino lahko strnili v zapis o usodi človeka, ki niha med podeželjem in mestom med uspehom in neuspehom, med uresničenjem ljubezni in njenim zanikanjem, med poštenostjo in prevaro, med dobrim in zlim. Med te skrajnosti je človek postavljen, opredeljujejo mu njegovo življenje: so njegova senca, ki hočeš ali ne hodi z njim. Pa zbeži pred njo, če moreš!

V knjigi gre za usodo mladega človeka Franca Koritnika, ki ga Sivec postavi nekam pod Kamniške planine in kjer zaživi med vsemi skrajnostmi, ki smo jih omenili. V dobrem in hudem, v ljubezni in sovraštvu, poštenju in prevari, v idiliki in trdi kmečki realnosti.

Ne morem mimo ugotovitve, da je Sivec v tem svojem delu prvič segel tudi na področje mestnega življenja, kjer se človeku iz naravnega okolja podirajo nekateri dotedanji načini razmišljanja, doživljanja, počutja. Sivec je že nekajkrat prej v manjši meri v svojih delih vnesel element mestne usodnosti v življenje ljudi s podeželja, glavnemu junaku tudi tokrat pomeni mesto usoden zaplet, ko zdrvi junakova usoda naglo proti svojemu temnemu koncu.

Sivčeve literarne aktivnosti ne ostajajo zgolj pri pisanju kmečkih zgodb, temveč sega v svoji ustvarjalnosti tudi na področja mladinskega ustvarjanja, pisanja tekstov za mladinske igre na kasetah. Ta čas se loteva mladinske povesti, v načrtu pa je še marsikaj o čemer bomo — v to smo prepričani — lahko poročali že kmalu.

Pa zbeži pred ustvarjalnostjo, ki je v tebi, če moreš, Sivec!

Brojan

OBVESTILO GRADITELJEM STANOVANJSKIH HIŠ — izločanje gradbenih načrtov

Tudi v letošnjem letu se nadaljuje ustaljena praksa izločanja gradbenih načrtov individualnih graditeljev stanovanjskih hiš in delavnic, ki jim je pretekel 10-letni rok hrambe, kot določajo predpisi.

Letošeje leto se bodo izločevali načrti za leti 1975 in 1976. Obveščamo vse zainteresirane občane, da lahko prijavijo in prevzamejo svoje načrte v roku 30 dni po objavi na Sekretariatu za občo upravo I. nadstropje (pri arhivarju). Po tem roku se navedeni načrti uničijo.

SEKRETARIAT
ZA OBČO UPRAVO
OBČINE DOMŽALE

Božidar Jakac

Umetnikov portret

BOŽIDAR JAKAC, slikar in grafik, je rojen 16. julija 1899 v Novem mestu, oče je bil iz zaselka Jakci nad Oplrtjem v Istri, mati iz Slinovcev pri Kostanjevici na Dolenjskem. Študiral je na umetnostni akademiji v Pragi v letih 1919—1923 (prof. Jakub Obrovsky in Franz Thiele, specialka za grafiko August Brömse). Naselil se je v Ljubljani in veliko študijsko potoval. V letih 1921 in 1922 je dvakrat obiskal Berlin, leto 1925 je preživel v Parizu in v Tuniziji, večkrat potoval po vsej Evropi od Carigrada do Nord Capa na Norveškem (1936), dvakrat po severni Afriki, v letih 1929—1931 in 1958—1959 je potoval po ZDA. V letih 1943—1945 je bil v partizanih, kjer je bil izvoljen v plenum OF in AVNOJ; novembra 1943 se je s slovensko delegacijo udeležil II. zasedanja AVNOJ v Jajcu. Po osvoboditvi je bil med glavnimi pobudniki in organizatorji za ustanovitev akademije upodablajočih umetnosti v Ljubljani in postal njen prvi rektor, a 1961 na lastno željo odšel v pokoj. Po vojni je bil dvakrat predsednik DSLU, 1948—1950 pa predsednik Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije.

Božidar Jakac je najbolj plodovit slovenski likovni umetnik, eden pionirjev slovenske grafike. Posebno pomemben tudi kot grafični pedagog ter zaradi svoje dokumentarčne dejavnosti (arhivalije, fotografija, film). Je tudi glavni pobudnik 1952 ustanovljenega mednarodnega grafičnega bienala v Ljubljani. Poleg številnih portretov, krajini, figurativnih risb in slik tudi avtor ilustracij Gradnika (npr. prva izvirna slovenska grafična mapa Pisma, 1923), Jarca, I. Zormana, Novyjev, Prešerna in raznih mladinskih izdaj, ex librisov, osnutkov za poštne znamke in podobno. Prejel je vrsto priznanj in odličij, 1947, 1948, 1949 in 1980 Prešernovo nagrado, 1967 nagrado AVNOJ (za življenjsko delo). Leta 1949 je postal član SAZU, 1965 častni član Acc. Fiorentina delle Arti del Disegno idr. Stalna zbirka njegovih del je v Jakčevi galeriji v Kostanjevici na Krki in v Jakčevem domu v Novem mestu.

Množica prisotnih na otvoritvi razstave Jakčevih lesorezov na Rudnik pri Radomljah.

Letošnji nagradenci Zveze kulturnih organizacij Domžale z gosti.

Nagrajenka Stanka Jaklič je dobila priznanje za delo v folklorni skupini DKD Mengeš.

Podelitev priznanj Zveze kulturnih organizacij občine Domžale

Zveza kulturnih organizacij občine Domžale vsako leto podeljuje priznanja ljubiteljskim kulturnim delavcem za njihovo delovanje na ljubiteljskem kulturnem področju. Priznanja se podeljujejo za viden prispevek pri spodbujanju in organiziranju kulturnega življenja delovnih ljudi in občanov na vseh področjih kulturnega delovanja, pri razvijanju in spodbujanju kulturnih potreb, zlasti delavcev in mladine, pri uvajanju in razvijanju sodobnih oblik kulturnega delovanja, za vodenje kulturnih društev, pri razvijanju in širjenju kulturne vzgoje, pri uspešnem delu in dosežkih matične skupine ali društva.

Priznanja za leto 1985 so bila podeljena na slavnostni otvoritvi razstave lesorezov akademskega slikarja Božidarja Jakca v Galeriji Janeza Repanška v soboto, 11. oktobra. V kulturnem programu je sodeloval Mešani pevski zbor DKD Svoboda Mengeš, o umetniku je spregovoril umetnostni zgodovinar dr. Mirko Juteršek, v imenu Kulturne skupnosti, pokrovitelja razstave, pa je spregovoril predsednik skupščine Kulturne skupnosti občine Domžale, dr. Miroslav Stiplošek. Priznanja je podelil predsednik Zveze kulturnih organizacij občine Domžale Slavko Pišek.

Priznanja so prejeli:

NIKO CAPUDER, član KUD Janko Kersnik Lukovica, igralec, pevec in član upravnega odbora društva, ki je v predstavah Mihael Kohlihaas (princ Meissenski), Večna lovišča (Gabrijel) in Županova Mica (Mankof) ustvaril nekaj izrazitih duhovitih dialogov in igralskih kreacij, v katerih sta se s soigralcem Tonetom Gostičem čudovito dopolnjevala. Ne glede na izrazito različnost vlog je vse tri vloge odigral doživeto in s prefinjeno interpretacijo, ki je dala vsem trem predstavam prav poseben žar. Za priznanje sta ga predlagala matično društvo in Kulturna skupnost občine.

MILENA CERAR, članica KD Miran Jarc Škocjan, igralka in dolgoletna tajnica društva je sodelovala kot igralka in šepetalka na večjih predstavah in s svojim delom vidno prispevala pri uspešnem delovanju in dosežkih društva. Z izredno vestnostjo in natančnostjo je vsa ta leta opravljala svoje tajniške naloge v društvu in s tem izredno veliko pripomogla k razvijanju društvenega življenja in organiziranemu delovanju društva. Za priznanje jo je predlagalo matično društvo.

NADA COTMAN, mentorica šolskega kulturnega društva in vodja dramske skupine na osnovni šoli Matije Blejca-Matevža v Mengšu ima za seboj že več kot tri leta uspešnega vodenja šolskega kulturnega društva. Kot mentor navaja učence na samopravno oblikovanje in vodenje programov društva. Z dramsko skupino pripravljala uspešne recitale in predstave, s pripravo scenarijev za praznovanja in proslave pa je pokazala veliko sposobnost vsebinskega povezovanja posameznih del v zaključeno celoto. Za priznanje jo je predlagala OŠ Matije Blejca-Matevža.

TONÉ GOSTIČ, član KUD Janko Kersnik Lukovica, igralec, pevec in član upravnega odbora društva je v preteklih sezonah odigral vrsto uspešnih igralskih kreacij in ustvaril izjemni igralski dosežek in interpretacijo. V predstavah Mihael Kohlihaas (Kunz von Tronka), Večna lovišča (Tone Vogelink — glavna vloga) in Županova Mica (Tulpenheim) je dokazal, da se izredno razvija in nadgrajuje like svojih vlog. Tako je s svojo nadarjenostjo prispeval, da je dramska skupina uspešno nastopala po vsej občini in tudi na srečanju gledaliških skupin Gorenjske. Za priznanje ga je predlagalo lukoviško društvo in Kulturna skupnost občine Domžale.

STANKA JAKLIČ, članica folklorne skupine DKD Svoboda Mengeš deluje v skupini od samega začetka in se z izredno veliko ljubeznijo posveča delovanju skupine, hkrati pa sodeluje tudi kot članica upravnega odbora društva. S pomočjo seminarjev se je usposobila za vodenje skupine z mladimi folkloristi in tako nalogo prevzela na osnovni šoli Edvarda Kardelja v Trzinu. Veliko je tudi prispevala za prijetne tovariške odnose v skupini in uspešno sodelovala na drugih področjih delovanja DKD Svoboda Mengeš. Za priznanje jo je predlagalo matično društvo Svoboda Mengeš.

MIHA KAVČIČ, član FKK Mavrica Radomlje, igralec in režiser, je uspešno in umetniško dovršeno upodobil lik kaplana Martina Cedermaca v istoimenski predstavi. S svojim požrtvovalnim odnosom je prispeval izoblikovan in dovršen lik svoje vloge. Za priznanje ga je predlagal KD Miran Jarc iz Škocjana.

MILAN KOKALJ, član KUD Tine Kos, Moravče je svoje članstvo v društvu začel kot pevec v moškem zboru, nato pa prevzel vodstvo dekljskega pevskega zbora, s katerim je v nekaj letih napravil velik razvoj in prispevek h kvalitetnemu zborovskemu petju v naši občini. Za priznanje ga je predlagalo matično društvo in Kulturna skupnost občine Domžale.

VERA KUSTER, vodja harmonikarskega orkestra oddelka v Dobu Glasbene šole Domžale že več let uspešno poučuje harmoniko in se je v tem času aktivno vključila v kulturno življenje v Dobu. V okviru šolskega kulturnega društva sodeluje pri pripravi proslav in prireditvev in prispeva k razširjanju in pestrosti kulturnega življenja tako na šoli kot v kraju samem. S svojim harmonikarskim orkestrom ne nastopa le v Dobu, ampak na številnih prireditvah po vsej občini. Za priznanje jo je predlagalo šolsko kulturno društvo OŠ Martina Koželja v Dobu.

MARJANA LENASI-LIPOVEŠEK deluje kot mentor šolskega kulturnega društva na Srednji kovinarsko-usnjarski šoli v Domžalah in kot vodja dramske skupine. S svojim delom je v izredno težavnih pogojih uspešno pripravila nekaj zahtevnih recitalov in gledališko predstavo. S skupino je sodelovala tudi na gorenjskem srečanju Naša beseda. Za priznanje jo je predlagal sekretariat Zveze kulturnih organizacij.

PETER PELAN, član KUD Franc Kotar iz Trzina je dolgo vrsto let stal in zavzet delavec za kulturni dom, ob lučeh spremlja vse vaje in predstave in skrbi za celotno električno napeljavno v kulturnem domu. Z ustvarjalnim delom je sodeloval kot lučmojster pri številnih uspešnih predstavah. Za priznanje ga je predlagalo matično društvo.

LOJZKA PIŠEK, članica DKD Svoboda Mengeš je kot dolgoletna pevka in organizacijsko-tehnična delavka v društvu nepogrešljiva pri opravi različnih nalog ob prireditvah in nastopih domačih ali gostujočih kulturnih skupin. Vestno in natančno opravlja različna dela, ki so vezana na uspešnost izvedbe posameznih prireditvev in kraju, od plakatiranja, priprave garderobe in dekoracije do organiziranja raznih društev in srečanj posameznih skupin ali članov društva. Za priznanje jo je predlagalo matično društvo.

LOJZE STRAŽAR, član KD Miran Jarc Škocjan, režiser, mentor in organizator je s uspešno režijo drame Kaplan Martin Čedermac dokazal svoje režiserske sposobnosti. V režijo te predstave je vložil mnogo energije, požrtvovalnosti in iznajdljivosti. S svojim delom je pritegnil tudi veliko mladih in v njih vzbudil veselje in potrebo po kulturnem delovanju. Poleg tega je izredno veliko prispeval, da je društvo v polni meri uresničilo zastavljeni načrt dela. Za priznanje ga je predlagalo matično društvo.

METKA SUŠNIK, članica KUD Franc Bukovec z Vira, dolgoletna tajnica društva, je vedno vestno in natančno opravljala svoje delo, aktivno prispevala k uspehom društva, sodelovala pri organizaciji prireditvev in skrbel za dokumentacijo društva. Za priznanje jo je predlagal sekretariat Zveze kulturnih organizacij.

ANTON TURŠIČ, član KUD Tine Kos iz Moravč je s svojim aktivnim delom v društvu znatno prispeval k razvoju dejavnosti društva. Sodeloval je pri organizaciji koncertov in drugih prireditvev in se aktivno vključuje v delo na področju kulturne dejavnosti v krajevni skupnosti. Za priznanje ga je predlagalo matično društvo.

CVETA ZALOKAR-ORAŽEM, organizatorica, animatorka in kulturna delavka je s svojim delom veliko prispevala že v okviru spodbujanja delovanja kulturnega življenja mladine, sodelovala je pri organizaciji številnih prireditvev, prispevala je številne članke o kulturi v Občinskem poročevalcu in bila pobudnik številnih akcij na knjižničarskem in literarnem področju. Za priznanje jo je predlagal sekretariat Zveze kulturnih organizacij.

Še več prometa na železnico

Že sredi poletja smo v naši občini pripravili v okviru OK SZDL Domžale (nosilec je bil KO za družbeno planiranje, varčevanje in stabilizacijo) problemsko konferenco o nadaljnjem razvoju železniškega gospodarstva in železniške proge Ljubljana—Domžale—Kamnik v naši občini. Problemska konferenca je nakazala nekatere probleme in nove usmeritve, katere je strnilo Predsedstvo OK SZDL Domžale na svoji 52. seji:

1. Problemska konferenca sprejema informacijo Železniškega gospodarstva ŽTO Ljubljana o potniškem in blagovnem prometu na kamniški progi v srednjeročnem obdobju 1981—1986 ter o vlaganjih v sanacijo kamniške proge v istem obdobju.

2. V obdobju 1981—1985 je bilo relativno precej sredstev vloženi v sanacijo same proge ter varovanje železniškega prometa, nadaljnja vlaganja pa bo potrebno usmeriti v še večjo varnost potnikov (ureditev peronov, podhoda, prehoda) ter kvaliteto proge predvsem v tovornem prometu.

3. Problemska konferenca sprejema program Železniškega gospodarstva Ljubljana iz leta 1979 še vedno kot skupno osnovo za nadaljnjo modernizacijo kamniške proge. V planu oz. programu investicij za obdobje 1986—1990 so ŽG Ljubljana predvideli vlaganja v:

— 1. fazo izgradnje tovarne postaje v Jaršah,

— nadaljevanje modernizacije postaj Črnuče, Domžale, Kamnik-Graben,

— ureditev nakladišča v Kamniku,

— priprava tehnične dokumentacije za izgradnjo tovarnega terminala v Kamniku.

V teku je že pridobivanje lokacijske dokumentacije ureditve 1. faze tovarne postaje v Jaršah, da bi optimalno ekonomsko opravičili izgradnjo in izkoriščenost tovarne postaje v Jaršah, je potrebno pospešiti vse aktivnosti, da OZD LEK Žito Helios in druge dosledno uporabljajo tovarno postajo v Jaršah (izgradnja industrijskih tirov). To je eden izmed temeljnih pogojev za optimalno izkoriščenost postaje v Jaršah. Posebno skrb je potrebno nameniti tudi primerni ureditvi pretakališč nevarnih snovi, saj tovarna postaja v Jaršah leži na rezervatih pitne vode.

4. ŽG Ljubljana ima interes za povečanje tovarnega prometa, na drugi strani pa gospodarstvo zahteva kvalitetne železniške storitve. Železnica lahko nudi te kvalitetne storitve, ne smemo pa jih jemati kot nekaj abstraktnega, temveč gre za kon-

kretno zahtevo, ki jih lahko uporabniki urejajo le z ŽTO Ljubljana, (izgradnja industrijskih tirov, nakup ustreznih nakladalnih in razkladalnih naprav, specialnih vozil ipd.). Ugotavlja se obojestranski interes skupnega združevanja in vlaganja finančnih sredstev v odpravo ozkih grl na infrastrukturi ter vlaganje v nakup vozniških sredstev, za kar mora dati pobude in strokovne predloge izvajalec storitev glede na poznavanje tehničnih možnosti, kakor tudi možnosti delovnih organizacij za večjo vključevanje v tovarni promet.

5. V okviru predvidenega interesnega združevanja sredstev za javni potniški promet (mestni in primestni) se je potrebno ustrezno samoupravno organizirati za celotni koridor ter vanj vključevati tako cestne kot železniške prevoznike tako za potniški kot tovarni promet. Brez takšnega načina urejanja odnosov tudi ni bilo in ne bo možno razrešiti problema enotne vozovnice v potniškem prometu oz. delitve med cestnim in železniškim prevozom. Za koridor Ljubljana—Domžale—Kamnik je železniški potniški promet najmanj enakovreden avtobusnemu, zato ne moremo pristajati na predlog Integrala in ljubljanski model, po katerem naj bi združevali sredstva zgolj za avtobusni mestni in primestni promet.

Nosilec aktivnosti oz. akcije: Republiški komite za promet in zvezo ter občina Domžale

ROK: 31. 12. 1986.

6. Status proge Ljubljana—Domžale—Kamnik je potrebno nujno spremeniti in sicer iz pogodbeno v redno kategorizirano progo. Skupščini občin Domžale in Kamnik Skupščini SRS sprožita postopek za spremembo statusa te železniške proge.

Nosilec aktivnosti: Skupščini občin Domžale in Kamnik

ROK: 15. 11. 1986

7. Problemska konferenca zadoljuje delovne organizacije, da pripravijo v sodelovanju z Železniškim gospodarstvom Ljubljana analizo možnih povečanj tovora za

železniški promet in da čimprej pristopijo k Samoupravnemu sporazumu o temeljnih planov SIS za železniški in luški promet za obdobje 1986—1990. Do 15. 10. 1986 je iz občine Domžale k sporazumu pristopilo 72 podpisnikov iz občine Kamnik pa 84 %. ROK: 30. 11. 1986

8. Železniško transportna organizacija Ljubljana prouči možnost uvedbe nedelj-skih (turističnih) vlakov. Na osnovi le-te za ŽG Ljubljana in občini Domžale in Kamnik dokončno opredelijo o voznjah ob sobotah ter o načinu pokrivanja stroškov teh vlakov. Do novega voznega reda ŽG Ljubljana tudi na osnovi analize prouči in pripravi predlog za večerne vlake ter povečanje števila voženj v jutranjih in opoldanskih konicah.

Nosilec: ŽTO Ljubljana

ROK: 31. 12. 1986

9. ŽTO Ljubljana na osnovi sprejetih planskih dokumentov za obdobje 1986—1990 pripravi terminski plan vlaganj v posodobitev proge Ljubljana—Domžale—Kamnik ter ga posreduje izvršnim svetom skupščin občin Ljubljana—Bežigrad, Domžale ter Kamnik. Plan naj bo finančno ovrednoten, saj bo le na tej osnovi možen dogovor o sovlagateljih posameznih občin v posodobitev proge na njihovem območju.

Nosilec: ŽG Ljubljana

ROK: 31. 11. 1986

10. OK SZDL Domžale skliče sestanke z delegacijami za SIS za železniški in luški promet z območja občine Domžale ter s predstavniki SIS-a za železniški in luški promet Slovenije v zvezi z analizo funkcioniranja delegatskega sistema na tem področju. Problemska konferenca namreč ugotavlja, da doslej ni prave povezave med delegati v ta SIS in njihovo bazo.

Nosilec: OK SZDL Domžale

ROK: 30. 11. 1986

11. Nujno potrebno je nadaljevati z aktivnostmi za realizacijo podhoda pod železniškimi tiri na železniški postaji Domžale, glede na aktualno problematiko, se predlaga takojšnje ukrepanje vodstva OŠ V. Perka za preprečitev prehajanja otrok čez železniške tire.

12. Čimprej naj se uredi tudi železniški prehod v Depali vasi ter peroni na železniški postaji Novi Trzin.

13. Predsedstvo OK SZDL Domžale je pozitivno ocenilo prizadevanja kolektiva Železniške postaje Domžale, saj lep zunanji videz tako postaje kot njene okolice priča o veliki skrbi in prizadevnosti za lepše okolje tega dela Domžal ter boljše počutje številnih potnikov.

.ŠPORT.ŠPORT.ŠPORT.ŠPORT.ŠPORT.ŠP

Naš komentar:

Denar v NK Domžale ali nalijmo si čistega vina

Večkrat so nas občani že spraševali, če vemo, koliko denarja se »vrti« v nogometnem klubu Domžale. Da bi tudi zaradi govoric o denarnih špekulacijah, prestopih, temeljistihih na denarju, izsiljevanjih in podobnem prišli lahko do točnih podatkov, smo poprosili za razgovor člana izvršnega odbora NK Domžale Simona Đuretića, Ivana Ledenka in Antona Hribarja.

Za začetek je treba povedati, da gre sleherni denar v finančnem poslovanju nogometnega kluba Domžale preko SDK. To je kategorična trditev, za katero stojijo člani izvršnega odbora oz. vsi amaterski delavci-funkcionarji-komunisti v izvršnem odboru kluba. Letno se v klubu »vrti« milijarda in pol starih dinarjev. Rekli bi — mnogo, pa ni tako! S to poldrugo staro milijardo je NK Domžale po finančni moči na samem repu v slovenski ligi. Podatek, da se v Teol-Slovan suče 5 starih milijard govori o tem kje smo.

V NK Domžale profesionalno ni zaposlen nihče. Honorirani so trenerji za prvo moštvo, pionirje in mladince. Pri tem pa naj povem, da drugi trener članske ekipe Nikola Jovanović dela strokovno v ekipi popolnoma brez plačila torej zastoni.

Od kod denar?

Za eno tekmovalno sezono domžalski nogometaši za 6 ekip s 150 tekmujočimi nogometaši prejemo od Telesnokulturne skupnosti ca. 190 starih milijonov, vendar od tega denarja »vrnejo« za najemnino igrišča, garderob, klubske prostore in ostalo nekaj čez 100 milijonov. Tako je pač. V slovenski ligi so NK Domžale edini klub, ki nima nič: ne igrišča, garderob,

ostalega... Vse mora plačati. Preostali denar do milijarde in pol se pridobi iz dejavnosti bifeja, sredstev, ki jih prinesejo reklame na igrišču, vstopnine, članarine članov, organiziranja družabnih prireditvev v Halli KC. To so v celoti družbena sredstva, do zadnjega dinarja evidentirana pri SDK. Vsakdo mora v ustrezne knjige. Nekaj primaknejo s prevozi delovne organizacije, glede zasebnikov obrtnikov pa je treba reči, da ne dajo nič, četudi se kdo širokousti in razširja govorice. Nekaj zasebnikov je plačalo le reklamiranje svojih izdelkov na tablah, ki so na stadionu...

Kam pa gre denar?

70 odstotkov zbranega denarja, o katerem gre beseda, je namenjeno prvi ekipi, le 30 odstotkov pa gre za vse druge ekipe, kar je odločno premalo in je zato razvoj lastnih mladih igralcev upočasnen ali ga skoraj ni!

Koliko dobijo igralci? Igralci imajo plačane potne stroške, dobijo pa še nadomestilo za izgubljene kalorije, pa še to le v primeru zmag. Vsi igralci so zaposleni in delajo. Trenirajo niso plačani, četudi o tem govorijo. Nadomestilo za izgubljene kalorije plačajo ali v obliki kosila, večerje, čaja, sončevca, sokov ali pa denarno. Drugega denarja igralci ne dobijo! Če igralci tekmo

izgubijo, dobijo plačane le potne stroške. Skrb kluba pa se kaže tudi v pomoči pri iskanju delovnega mesta, preskrbijo prebivališče, ipd.

V primeru poškodbe je razlika od bolniške do polnega OD na skrbi kluba, plačajo priprave igralcev na sezono, pomagajo pri problemih šolanja. Kako je s prestopi? Igralci v slovenski ligi lahko svobodno prehajajo iz ekipe v ekipo. Primere, da so »nas« izsiljevali smo imeli, vendar nismo nasedli izsiljevanju. Tudi ponujali so se — za visoke denarje... Tekmovalci prihajajo zaradi višjega tekmovalnega ranga, prijateljev, ki že igrajo pri nas ipd. O vsem tem imamo ustrezen pravilnik in druge akte, ki so bili razobešeni in sprejeti.

Nikomur nismo z denarjem plačevali, četudi so to govorice, ki jih je najlažje razširjati v našo škodo. Na vsak način želimo razširjati lastno bazo mladih tekmovalcev z delom po šolah. Zelo moramo pohvaliti tov. Jožeta Smerdelja z osnovne šole Šlandrove brigade, ki nam pomaga, da bo morda nekoč domačih igralcev več.

Ker sedaj še nismo uspeli zagotoviti pravih pogojev, kot jih imajo mladi drugje, ni pravega množičnega navdušenja. Drugje pač več nudijo.

Ob tem velja poudariti še tole: Ime NK Domžale se z nastopanjem v 1. slovenski nogometni ligi vsak teden pojavlja na radiu, TV, časopisih, športni napovedi... Mnogo bi lahko pomenilo v komercialnem smislu za kak delovni kolektiv, po katerem bi se imenovali, kot je primer z Elbrojem Mozirje, Teol-Slovanom, Integralom-Olimpijo in drugimi.

Korist bi bila obojestranska...

Tako. To je kozarec čistega vina o denarju v NK Domžale. Vse ostalo so govorice... so zaključili govorniki.

Mali oglasi

Hišo z vrtom in delavnico v centru Domžal, Antona Skoka 2 zamenjam ali prodam.

Enkrat tedensko iščemo pomoč v gospodinjstvu. Informacije na tel. 721-676.

Letne gume za avto VW, električni štedilnik in lončnice Agave poceni prodam. Tel. št. 721-676.

Prevajam strokovna besedila v več jezikih. Telefon: 721-641.

Inštruiram matematiko, fiziko in osnove elektrotehnike. Tel.: 737-278.

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA ABETA

upokojenega mesarskega mojstra
se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za pomoč in darovano cvetje. Posebna zahvala zdravnikom dr. Cerarju in dr. Farkašu. Zvezi borcev za darovano cvetje in lepe besede. Zahvala tudi g. župniku iz Dola za opravljen pogrebni obred. Žaljujoči vsi njegovi

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ANTONA BRNOTA

Žrnjanskega ata iz Preserij

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem, sodelavcem kolektiva Slovenijales Radomlje in DO Lek za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala pevcem za čustveno zapete pesmi, gospodu župniku Franciju Šuštarju pa za lepo opravljen pogrebni obred in poslovilne besede. Posebno se zahvaljujemo dr. Gadu in strožnemu osebju nevrološkega oddelka v Kliničnem centru. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi najine hčerke, mamice

NAĐA KLEŠNIK

rojene Janežič v Volčjem potoku

Iskreno globoko zahvalo izrekamo vsem, ki ste darovali cvetje in nam v najtežjih trenutkih kakorkoli stali ob strani. Posebno zahvalo namenjam stanovalcem bloka Triglavski 1 ter sosedom. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, njenim sošolkam ter znancem, ki ste jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Iskrena hvala gospodu župniku za opravljen obred ter za resnično ganljive besede. Posebna hvala za izčrpen govor tovarišice Marine Podgoršek, sodelavke iz krajevne skupnosti 25. maj. Na koncu še hvala kolektivu Papirnice Količevo. Ohranite jo v lepem spominu. Za njo žalujemo mama Kristina, oče Otmar, Petra ter vsi njeni

Vsem, ki so nam ob izgubi našega dragega sina, brata in očeta

KARLA KUŠARJA

izrekli sožalja, njegovim prijateljem in znancem, družbenopolitičnim organizacijam, gasilcem, društvom, godbam, pevcem, pionirjem in občanom, ki so ga spremljali na zadnji poti, posebno pa še Skupščini in občinskemu komiteju ZK občine Domžale za organizacijo pogreba ter vsem govornikom za tople poslovilne besede izrekamo iskreno zahvalo. Domžale, Ljubljana 16. oktobra 1986 Sorodniki

V SPOMIN

27. julija je minilo leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, očka, stari očka in tast

JANEZ SLAPAR st.

iz Rafolč

Vsem, ki se ga spominjate in se s svečko ali cvetjem pomudite ob njegovem grobu iskreno hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob prezgodnji in nenadomestljivi izgubi našega dragega

IVANA REMSA

Komarjevega iz Prikernice

Iskrena hvala vsem, ki ste ga tako številno spremlili na njegovi zadnji poti in darovali cvetje.

Posebno hvala vsem, ki ste nam prizadevno pomagali in stali v teh hudih trenutkih ob strani. Zahvaljujemo se tudi vsem gasilskim društvom, govorniku, pevcem in duhovniku za opravljen obred.

Žaljujoči: žena, mama, hčerki in vsi, ki so ga imeli radi.

Prezgodaj nas je v 62. letu starosti zapustil naš dobri mož, oče, stari ata, brat in stric

MIRKO KORDEŽ

lesostrugar v pokolu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob izgubi dragega očeta ustno ali pisno izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo ZZZB NOV Domžale, tov. Marjanu Vidmarju, organizatorju pogreba, govorniku, nosilec praporov, dobrim sosedom, pevcem za zapete pesmi ter godbi Domžale.

Vsem še enkrat iskreno hvala!

Vsi njegovi

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, svaka, strica in brata

FRANCETA HRIBARJA

Iz Mengša. Ulica vstaje 11

Izrekamo iskreno zahvalo dr. Marku Frangežu za požrtvovalen in nesebičen trud, za izkazano človekoljubnost in strokovno nego. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, nekdanjim sodelavcem kolektiva Induplati za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Hvala vsem sosedom, ki so nam ob tej težki izgubi stali ob strani. Hvala tudi Društvu upokojencev iz Mengša in prijateljem za besede ob slovesu. Najlepša hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnjo pot in ga ohranili v lepem spominu.

Vsi tvoji

Spet je prišla jesen, z njo pa dan, ki nam je vrezal bolečino, kajti mineva že deseto leto, odkar je odjeknila neizprosna resnica, da je v 25. letu zastal dih in zamrl pogled dragega

JOŽETA URANKARJA

iz Loga pri Blagovici

Prerana gomila je postala tvoj dom, nam pa je ostala le globoka praznina in bolečina, ki nas ne bo nikoli zapustila.

Vsi tvoji

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame

MARIJE CERAR

Mostnarjeve mame iz Podšumberka

Ob boleči izgubi naše drage mame Minke Cerar se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, vsem ki ste izrazili sožalje, darovali cvetje in jo spremlili na zadnji poti. Hvala ZZZB, NOV Domžale, pevcem ter gospodu kaplanu za opravljen obred. Še enkrat hvala vsem tistim, ki ste našo mamo imeli radi in ki ste jo ohranili v tistem spominu.

Vsi njeni.

ZAHVALA

Mineva drugi mesec, odkar je v prometni nesreči umrl najin sin

ROBI PETERKA

Še enkrat se zahvaljujemo vsem, ki so mu darovali toliko cvetja in ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Hvala vsem, ki so in še sočustvujejo z nama, posebno pa še vsem prijateljem, ki se ga spominjajo na kraju nesreče, ga obiskujejo na preranem grobu in mu prinašajo cvetje ter prižigajo svečke.

Žaljujoča starša.

Obšlo me je hrepenenje...
Le enkrat, da bi videl tvoj obraz... (Cankar)

V SPOMIN

18. novembra 1986 mineva 10 let od smrti našega očeta, dedka in tasta

FRANCETA ZARNIKA st.

Leta hitijo, nam pa ostaja svetel spomin na tebe. Vsi, ki se ga še spominjate lepa hvala.

Hčerka Malči Vulikič in sin Franci z družinami.

UREDNIKU V SLOVO

Dolga leta je bil Korel Kušar urednik našega časopisa. Sprva glavni in odgovorni, nato glavni. In ob slovesu smo mu v predočenih celotnega bogatega opusa njegovega dela komajda mogli med vrsticami reči hvala. Pa se nam zdi, da je tista skromna ugotovitev — bil je tudi urednik — vse premalo za to, kar je za naše glasilo »Občinski poročevalec« storil. Kot se sicer malokje dogaja, se je pri Karlu dogodilo, da se je s svojim časopisom docela identificiral. Koliko noči je pozno v noč gorla luč na Delavski univerzi na Kolodvorski 6, kjer je sklonjen nad rokopisi, teksti, stolpci opravljal lektorska, korektorska, uredniška dela. Z vso ljubeznijo prepojen za to delo si je v trenutku, ko bomo vsak čas praznovali 25 let našega

časopisa, ustvaril pomembno mesto v četrstoletnem izhajanju.

Njegova ustvarjalnost, treznost razmišljanja, izkušnje, ki jih je vnašal v odločanje ter ljubezen do dela so ga oblikovale v urednika, ki se je trajno zapisal v anale našega izhajanja.

Cez nekaj dni bi naš Korel praznoval rojstni dan. Ne bo ga, da bi mu izrekli najboljše želje. Ni ga, da bi nam svetoval, ko objava kakšnega članka prinese sporno situacijo, ni ga, da bi z nami pri časopisu stopil v drugo četrstoletje izhajanja.

Pogrešali ga bomo in skušali nadaljevati pomembno delo, kot bi ga on. To je njegov prispevek ob prispevku v preteklosti za naše delo v prihodnje. Hvala, Korel!

Uredniški odbor
Občinskega poročevalca

DONIT Medvode, n. sol. o.

TOZD KEMOSTIK, n. sub. o

Kamnik, Molkova pot 10

OBJAVLJA naslednja prosta dela in naloge:

— polnjenje kemičnih izdelkov — 1 delavka

Pogoji:

— pripravljalec kemikalij II. st. zaht.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in poskusnim delom 3 mesece. Kandidati naj pošljejo pisne prijave v roku 8 dni na naslov: DONIT, TOZD KEMOSTIK, Kadrovske splošni oddelek, Žebljarska pot 5, 61240 KAMNIK.

Komisija za delovna razmerja
DELAVSKA UNIVERZA DOMŽALE
Kolodvorska 6

RAZPISUJE

za potrebe enote knjižnice prosta dela in naloge čiščenja prostorov nove knjižnice na Ljubljanski ulici.

Prošnje oddajte do 15. novembra 1986 na Delavsko univerzo Domžale, Kolodvorska 6!

Tudi v Ihanu izposojevalnica knjig

Ihansko kulturno društvo se je odločilo, da bo v okviru svoje dejavnosti svojim občanom nudilo tudi knjižnico. Skupaj z občinsko knjižnico Domažale so pripravili vse potrebno (zlasti ustrezno število vseh zvrsti knjig za staro in mlado) in od četrtka 13. novembra dalje si bodo lahko tudi ihanci in okoličani izposojali knjige bližje svojemu domu. Knjižnico bo vodila VERONIKA SEČKAR, odprta pa bo vsak četrtek od 17.—19. ure v mladinski sobi Doma družbene samozaščite. Pričakujemo vas!

ZOC

VABILO ŠTUDENTOM!

Vabimo vse študente v občini Domžale, da se udeležijo sestanka študentov v četrtek, 13. novembra ob 18. uri, v prostorih sejne sobe SOB. Domžale.

Dnevni red:

1. Izvolitev delovnega predsedstva
2. Poročilo o delu SS Domžale
3. Izvolitev sveta študentov
4. Predlog Pravil o delovanju Sveta študentov Domžale
5. Razno

Vabimo vas, da se sestanka udeležite v čim večjem številu.

SS Domžale

Uradne ure Študentskega servisa

Obveščamo vse študente in zainteresirane DO, da Študentski servis Domžale deluje s spremenjenimi uradnimi urami, in sicer vsak dan (razen petka), v času delovanja OK ZSMS Domžale.

Za vse ostale informacije se obrnite na ŠS Domžale, (prostor OK ZSMS), Ljubljanska 70/II, Domžale, ali na tel. št.: 721-790.

ŠS Domžale

Vaše kmetijstvo je na dobri poti...

V oktobru je bil na 14-dnevnem obisku v Jugoslaviji ekspert EGS za področje kmetijstva, dvakratni doktor kmetijskih in veterinarskih znanosti dr. DIETER SMIDT.

Ugledni gost sicer direktor Inštituta za živinorejo in obnašanje živali v MARIENSEE (INSTITUT FÜR TIERZÜCHT UND TIERVERHALTEN) je prišel v našo državo v okviru koordinacijskega programa evropske skupnosti. Med svojim obiskom se je ugledni strokovnjak mudil sedem dni v Srbiji in Makedoniji. V Beogradu je imel na tamkajšnji fakulteti predavanje, obiskal je Raziskovalni inštitut PKB, predaval pa je tudi v Skopju. Predmet njegovih predavanj so bile biotehnologije živalske proizvodnje. Sicer pa se je dr. Dieter SMIDT rade volje odzval, da je na improvizirani tiskovni konferenci (tudi ob navzočnosti novinarja Kmečka glasa) odgovoril na nekaj vprašanj. Med drugim je dr. Smidt povedal:

Veselim se, da sem imel priložnost prebiti kar 14 dni v Jugoslaviji in se seznaniti z razmerami in vašo kmetijsko proizvodnjo ter institucijami v kmetijstvu. V okviru svojega obiska sem se spoznal z organizacijsko različnimi oblikami kmetijske proizvodnje; na eni strani sem videl kombinat z velikim številom živali, ogromnimi površinami in večinoma monokulturno proizvodnjo. Prijeto sem presenečen; na to presenečenje je vplival nivo te proizvodnje in kot veterinarje dobro zdravstveno stanje žival. Spoznal sem tudi, kako velik pomen imajo ti kombinati oz. farme za preskrbo velikih mest kot sta Beograd in Skopje. Hkrati smo se z vašimi strokovnjaki pogovarjali tudi o problemih masovne reje živali, ki imajo za posledico ekološke probleme in probleme disperzije — ostankov gnojek na razpoložljive površine, glede na majhno površino zemlje na kateri so te farme. Ti problemi so tudi pri nas, vendar so aglomeracije bistveno manjše.

Obenem sem bil vesel, da sem videl po drugi strani manjše družinske kmetije v Sloveniji, za katere si tudi pri nas v bistvu prizadevamo, kar je tudi prednost vaše uradne politike s tržno usmerjenimi kmetijami na Gorenjskem.

V znanstvenem pogledu se pri nas ukvarjamo z dvema področjema:

1. z biotehnologijo živalske proizvodnje
2. s problemi zaščite živali.

Dobil sem vtis, da je pri vas zalsti na področju biotehnologije že nekaj narejenega, da je usmeritev ali pot v razvoj pravilna, prav je, da gremo na tem področju po pravi poti naprej. Zalsti je, to opazno v Sloveniji.

Kar se tiče zaščite živali sem ugotovil, da je pri vas v ospredju prizadevanje za povečanje proizvodnje, pred počutjem živali, da je zdravstvena zaščita živali zelo upoštevana in to je tudi ena od pomembnih oblik živalske zaščite.

Na vprašanje o problemih velikih prašičjih farm, kakršna je v Ihanu, je dr. SMIDT odgovoril, da v Nemčiji ni nobene tako velike enote. Sicer so proizvodnjo prašičev oz. prirejo svinjskega mesa organizirali bolj koncentrirano v treh nemških deželah, vendar je pri tem pomembno to, da je vzreja prašičev po terenu izredno disperzirana. Potem je nadaljeval: sicer imamo o tem ustrezne zakonske rešitve za probleme, ki so vezani na to proizvodnjo. Zakonsko določilo točno določa velikosti obratov. Za vse obrate, ki želijo vzrejati nad 1200 prašičev, so posebna določila, ki določajo nujno izdelavo spremljajočih objektov. To pa zahteva ogromne investicije. Ni prepovedano, graditi farme z več prašiči, vendar morate zato iziniti določene pogoje; ti so dragi, zbijajo ekonomiko in tako vzreja se ne splača. Drugo je določilo o ravnanju z gnojevko. Vsebuje dve glavni točki. Prva govori o tem, da na določeno površino obdelane zemlje lahko porabimo samo določeno količino gnojek. Druga zahteva, da se gnojekva lahko razliva le v času vegetacije. To pomeni, da moramo za skladiščenje gnojekve izgrajevati precejšnje bazenske — skladiščne prostore. V ZR Nemčiji imamo namreč specifičen zakon o zaščiti okolja. Kar zadeva živinorejo: — nobeni odcedki živali in odcedki silosov, gnojekve ali kaj drugega ne sme priti v tako vodo! Skladiščenje gnojekve mora brezpogojno biti zagotovljeno v lagunah in sicer ne brez dna! Tako ogromna laguna za gnojekvo z betoniranim dnem bi bila tudi v Ihanu nujno rešitev, če bi se problema hoteli resnično lotiti.

Kot znanstveniki smo sicer »nevoščljivi« za veliko aglomeracijo glede velikih možnosti za znanstveno delo, raziskave, ki jih v Ihanu imate. . . . Vendar . . . iščemo zato poti sodelovanja med nami in Ihanom pri raziskovanju endokrinoloških parametrov . . .

Sedaj želim v svojih vtisih posredovati še dve ugotovitvi: čudovito ste organizirali mojo pot, za kar se zahvaljujem predvsem prof. Ostercu in njegovim sodelavcem. Drugo je skoraj presežena gostoljubnost, ki sem je bil v vaši deželi deležen. To me bo motiviralo in obvezovalo, da dosedanje sodelovanje med inštitutoma v Mariensee-ju in v Ljubljani še razvijamo in intenziviramo.

dr. Dieter Šmidt

M-ETA, ŽIVILSKA INDUSTRIJA KAMNIK

objavlja
prosta dela in naloge

VODJE KLJUČAVNIČARSKÉ DELAVNICE

- Pogoji:
- strojni delovodja
 - 2—3 leta delovnih izkušenj
 - organizacijske sposobnosti

— 8 tednov poskusno delo

Prijave sprejemamo v roku 15 dni po objavi v časopisu na naslov: M-ETA, Živilska industrija Kamnik, Kajuhova pot 4, 61240 KAMNIK.

Komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela in naloge

ČISTILKE GARDEROB
v skupnih službah za nedoločen čas s polnim delovnim časom

- Pogoji:
- končana osemletka
 - starost nad 15 let
 - poskusno delo 30 dni
 - delovni čas je od 7.30 do 15.30 in ena delovna sobota mesečno

Zaradi specifičnosti proizvodnje bo izbrana kandidatka iz zdravstveno preventivnih razlogov pred sklenitvijo delovnega razmerja morala uspešno opraviti zdravstveni (živilski) pregled in pa podpisati izjavo, da doma ne redi prašičev niti ne stanuje pri rejcih prašičev.

Prostih stanovanj ni.

Kandidatke prosimo, da pisne vloge pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov:

Agroemona Domžale TOZD Prašičereja Ihan, Ihan 48, splošna služba, 61230 DOMŽALE.

Pismo uredništvu

Ali res ni mogoče drugače?

Sem stanovalka Zupančičeve ulice v Domžalah. To je ulica, ki teče skozi zelo strnjeno naselje pred bloki, ulica v kateri živijo upokojenci in imajo svoj prostor tudi naši najmlajši v vrtcu »Čebellca«. Pozabiti ne smem invalidov, katerih je v našem okolišu kar precej. Zaradi pogojev uporabljajo otroci, živeči v blokih, največkrat cesto kot igrišče. Pomemben je tudi prehod na Kidričevo cesto, kjer je zopet vrtec in vodi tudi pot v šolo.

Vse od dneva, ko so končali gradnjo novih blokov in odprli Zupančičevo ulico za ves promet, so prometno-varnostni pogoji nemogoči. Povezava z Ljubljansko cesto je skozi to ulico pripekljena vsa mogoča vozila, še posebno se odlikujejo mopedisti s svojimi dirkami. Postala je parkirišče avtobusov in kamionov.

Ob gradnji semaforiziranega križišča pri Majheniču pa se je promet v celoti preusmeril — kam — po Zupančičevi ulici. Kljub temu, da je ta preusmeritev le začasna značaj, sem prepričana, da bo tudi po normalizaciji prometa ostala naša ulica marsikateremu vozniku, ki jo preje ni poznal, v spominu in se bo mnogo povečani promet nadaljeval. Ulica za to ni usposobljena. Bile so že nesreče in bodo še! Vozniki so različni, žal je največ takih, ki ne glede na pogoje drvijo svojo pot! Vprašam se: »Ali res ni mogoče drugače?«

V premislek bi dala predlog, da bi se Zupančičeva ulica pri bloku št. 6 zaprla s cvetličnjaki, kar bi onemogočilo direktni prehod na Ljubljansko cesto.

Zaključujem z željo, da bi ta prispevek pristojni sprejeli z razumevanjem in s tem občanom tega naselja, zlasti otrokom, invalidom in upokojencem omogočili varnejšo pot.

Bernard Marjeta

Slikarka Bernarda Zajec:

Rože in metulji so Bernardin svet

V zadnjih mesecih je imela naša krajanka kar štiri samostojne slikarske razstave. To je slikarka prečudovitih slik rož, metuljev, Pirana in ostalih pejsažev.

Bernarda dela, živi in ustvarja v svojem Trzinu. Po rodu je iz Ribnice »ta prave« na Dolenjskem.

Stvaritve Bernarde Hren-Zajec so zanimive tudi predvsem po tehnični plati, kar pomeni nekaj docela novega, likovno svežega, domačega, in narekuje tudi poseben formalni in barvni svet.

Slikarka se vrsto let intenzivno ukvarja z ameriško retušo in ob tem so se ji porodile nove ideje, ki jih sedaj spretno prenaša na svoja slikarska doživetja. Ob tem si samo želimo, da bi čim več idej prenesla tudi morda nam še na neznan področja likovnega ali oblikovnega področja.

Posebno zanimiv in lepoto privlačen je v stvaritvah Bernarde sam način barvnega nanašanja. Barve se razlikujejo od slike do slike in ravno ta tehnika ameriške retuše ji to možnost daje. Tako nastane svojstvena slika, ki deluje vizualno izredno efektivno in dinamično. S pomočjo tovrstnega nanašanja barv z njej svojstveno tehniko ustvarja Bernarda presenetljive likovne organizme polne finih barvnih gradacij in harmonij, s tem tudi dosega učinke posebne prostorske iluzije, katera nam še toliko bolj ostaja v spominu.

Pogled na njene stvaritve nas umirja in opozori na de! naravne krasote, skozi katerega mi tako bežimo in trenutkov, ki bi jih sicer v svoji neskončni nečimernosti zagotovo prezrli.

Bernarda je po zaključku na Šoli za oblikovanje v Ljubljani nadaljevala študij — specializacijo za oblikovanje ameriške retuše na Višji grafični šoli na Dunaju.

Od leta 1981 je članica likovne sekcije KUD Kliničnega centra in Medicinske fakultete »dr. Lojze Kraigher« v Ljubljani. Živi in deluje kot samostojna kulturna delavka v Trzinu, Miakarjeva 45, 61234 Mengeš, tel.: 061/722-349.

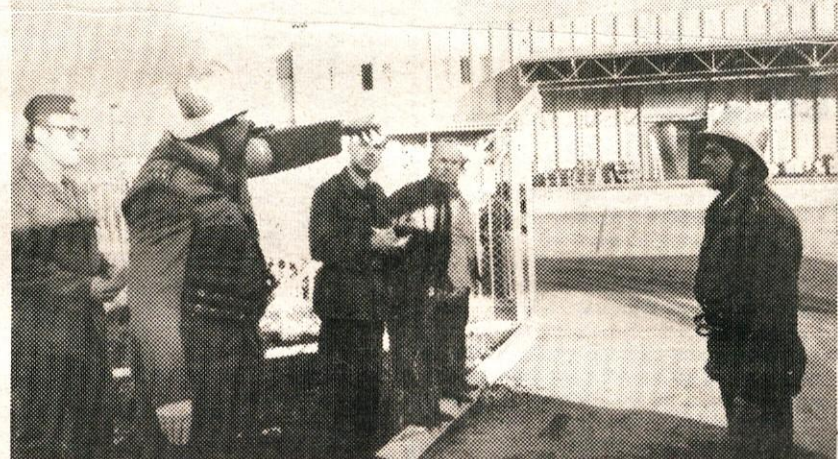
Če zabeležimo samo zadnje štiri razstave začeni z Lukovico, nadaljevala v rojstni Ribnici, nato v Kočevju in v mesecu oktobru končala v Ljubljani — Ilirija-Vedrog, potem si lahko le zaželim, da jo še letos vidimo nekje bližje Trzinu ali kar v Domžalah.

Vida Vilfan

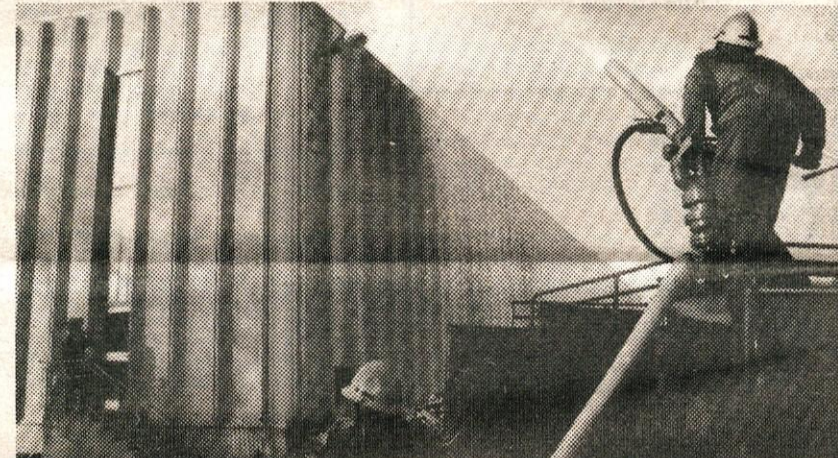
Oktober — mesec požarne varnosti

Ker požar vsako leto prizadene mnogo od delovnih organizacij ni čudno, če se pri vajah odločajo za namišljeno gašenje prav delovnih organizacij.

24. oktobra so v sklop vaje »napadli« vajo iz gašenja in reševanja na objekt skladišča Napredka v Jaršah. Šlo je za zahtevno gasilsko in reševalno delo, saj so enote uporabile kemične pene, lestev, dihalne aparate in podobno.

Gasilci domžalske občine posedujejo že mnogo potrebne gasilske in reševalne opreme, vendar je še vedno problematika požarnega varstva kljub temu zelo pereča. Na sliki sodobna gasilska oprema v akciji.

Nastop gasilcev v notranjosti z uporabo dihalnih aparatov.

OBČINA DOMŽALE UPRAVA ZA INŠPEKCIJSKE SLUŽBE

razpisuje

prosta dela oz. naloge

1. »opravljanje kmetijskih inšpekcijskih pregledov«
2. »opravljanje cestnih in komunalnih inšpekcijskih pregledov«

POGOJI ZA ZASEDBO POD 1:

diplomirani inženir kmetijstva

5 let delovnih izkušenj

strokovni izpit za inšpektorja

POGOJI ZA ZASEDBO POD 2:

diplomirani inženir gradbeništva

5 let delovnih izkušenj

strokovni izpit za inšpektorja.

Pismene prijave z življenjepisom ter dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi kadrovske službi upravnih organov in strokovnih služb občine Domžale.